

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2558

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ธันวาคม 2558

กฤษณะ ประชุมชน. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ

นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. สารนิพนธ์ กศ.ม.

(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และเพื่อเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามชั้นปี เพศ และผลการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 333 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ผลวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด คือ ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านกายภาพ และด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และผลการเรียน พบดังนี้

2.1 นักศึกษาที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF ENVIRONMENT MANAGEMENT CONTRIBUTED TO LERNING OF FACULTY
OF LAW THAMMASAT UNIVERSITY RANGSIT

AN ABSTRACT
BY
KISHSANA PRACHUMCHON

Present in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration

At Srinakharinwirot University

December 2558

Kishsana Prachumchon. (2015). *A Study of Environment Managment Contributed to Lerning of Faculty of Law Thammasat University Rangsit*. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Gratduate School. Srinakharinwirot University. Projec Advisor. Lt. Dr. Apitee Songbundit.

The purposes of this of research were to study the environment is conducive to learning, Faculty of Law, Thammasat University as the opinions of students in four areas to study the environment that facilitates the learning of students in the Faculty of Law. Thammasat University in four aspects: the physical facilities for students. The system utilities and security of the building and surrounding area. The library and other learning resources by grade, gender and grade.

The sample used in this research. As a student of Faculty of Law University of 333 people by the size of the sample table and finished Krejcie Morgan. And multi-stage random.

The research findings are as the follows :

1. Results of the study results. The opinion of students on the subject. The Environment is conducive to the learning of students in the Faculty of Law. Thammasat University were at the highest level when the income is found mainly in the highest level. The side with the highest score is the average of the library and learning resources are minor and physical infrastructure and the security of the building and surrounding areas respectively.

2. Grade Comparison The environment is conducive to the learning of students in the Faculty of Law. Campus by sex, grade and grades were as follows.

- 2.1 student at gender differences Opinions on the environment is conducive to the learning of students, Faculty of Law. Thammasat University Rangsit is no different.

- 2.2 Students in different grade levels. Opinions on the environment is conducive to the learning of students, Faculty of Law. Thammasat University Rangsit is no different.

#####

#

สารนิพนธ์

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ของ

กฤษณะ ประทุมชน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์)

(อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมบุญ บุญศิริรักษ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากอาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษา แนะนำตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อสารนิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงความเอาใจใส่และกำลังใจในการทำงานวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ อาจารย์ ดร.สมบุญ นูรศิริรักษ์ และอาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ อาจารย์ ดร.สมบุญ นูรศิริรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการทำสารนิพนธ์ให้ถูกต้องและมีคุณภาพตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกป้อง ศรีสนิท อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์ ดร.สมบุญ นูรศิริรักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ และอาจารย์ ดร.จันทร์สม ภูติอริยวัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ และสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบ แก้ไข และให้คำแนะนำเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสมบูรณ์และมีคุณภาพ นอกจากนี้ขอขอบคุณคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มารดา บิดา ตลอดจนทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วนให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์กับผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา อีกทั้งคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กฤษณะ ประทุมชน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
การบริหารงานของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	14
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหน่วยงาน.....	14
ประวัติความเป็นมาของคณะนิติศาสตร์.....	15
การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....	17
ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์.....	17
หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน.....	18
ผลการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....	24
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของ	
สถานศึกษา.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา.....	27
ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย.....	29
การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา.....	33
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้.....	37
สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร.....	39
การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
งานวิจัยในประเทศ.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
ประชากร.....	50
กลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การจัดกระทำข้อมูล.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ.....	68
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	68
วิธีการดำเนินวิจัย.....	68
สรุปผล.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	79
ภาคผนวก ข หนังสือราชการถึงหน่วยงาน.....	84
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
2 สถานภาพนักศึกษา.....	56
3 ระดับชั้นปีที่ศึกษา.....	57
4 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย.....	57
5 ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.....	58
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านบริการ ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้โดยรวมและรายชื่อ.....	59
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านกายภาพ โดยรวม และรายชื่อ.....	60
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้าน สาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ โดยรวมและรายชื่อ.....	61
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกแก่นักศึกษา โดยรวมและรายชื่อ	62
10 การเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามเพศ	63
11 การเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามชั้นปี โดยรวมและรายด้าน.....	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามผลการเรียน เฉลี่ย โดยรวมและรายด้าน.....	65
13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผลการเรียนเฉลี่ย ด้านกายภาพ.....	66

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

12

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดสอนระดับชั้นปริญญาตรี ภาคปกติ ประกอบด้วย 7 ภาควิชาคือ ภาควิชากฎหมายแพ่ง ภาควิชากฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา ภาควิชากฎหมายพาณิชย์และธุรกิจ ภาควิชานิติศึกษาทางสังคม ประวัติศาสตร์ และปรัชญา ภาควิชากฎหมายมหาชน ภาควิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ ภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ ในปีการศึกษา 2557 มีชื่อหลักสูตร ภาษาไทย:หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Laws Program ชื่อปริญญาและสาขาวิชาภาษาไทย ชื่อเต็ม นิติศาสตรบัณฑิต ชื่อย่อ น.บ. ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Bachelor of Laws ชื่อย่อ LL.B. (คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2557. 2557: 4) นอกเหนือจากการศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรีแล้ว คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังได้เปิดหลักสูตรบัณฑิตศึกษา อันประกอบด้วย หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ (ภาคภาษาอังกฤษ) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติเศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต และ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชากฎหมายธุรกิจ (ภาคภาษาอังกฤษ) มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในการเรียนรู้โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและนำความรู้ที่ได้จากการค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนกับผู้สอนและเพื่อนนักศึกษาในชั้นเรียน นอกจากนี้ การศึกษาในระดับปริญญาโทของคณะนิติศาสตร์จะเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ในการวิจัย รวมถึงระเบียบวิธีในการวิจัย โดยมีคณาจารย์ของคณะที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะการศึกษาในระดับนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตเป็นการศึกษากฎหมายในระดับสูง คณะนิติศาสตร์มีเป้าประสงค์ในการผลิตดุษฎีบัณฑิตที่พร้อมด้วยความรู้และความสามารถในการคิดและวิจัยด้วยตนเองอย่างเป็นระบบโดยอาศัยประสบการณ์จากคณาจารย์ของคณะนิติศาสตร์ (ออนไลน์: 2557)

ในปีการศึกษา 2557 คณะนิติศาสตร์มีคณาจารย์จำนวนทั้งสิ้น 97 คน มีบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 99 คน มีนิสิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต 1,990 คน นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ส่วนมากจะใช้อาคารเรียนอยู่ 3 อาคาร โดยมีอาคารเรียนของคณะนิติศาสตร์ มีจำนวนห้องบรรยาย 8 ห้อง และห้องปฏิบัติการทางศาลจำลอง จำนวน 1 ห้อง อาคารเรียนรวมสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 135 ห้อง อาคารบรรยายรวม 1 จำนวน 13 ห้อง

โดยคณะนิติศาสตร์ มีเป้าหมาย ให้บริการสังคมแก่ประชาชนเพื่อประชาชนนั้น ถือเป็นหลักสำคัญของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตั้งแต่ก่อตั้งและดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน คณะนิติศาสตร์จึงจะเน้นงานให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน งานวิจัยชนบทและการวิเคราะห์กฎหมายที่ไม่เป็นธรรม โดยการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์ นักศึกษาและหน่วยงานภายนอกที่จะสร้างความเสมอภาคและเป็นธรรมให้แก่สังคม และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคriminalไม่เป็นธรรมอันเกิดจากการใช้บังคับกฎหมาย โดยถือเป็นภารกิจที่คณะนิติศาสตร์จะต้องดำเนินการ และสร้างความตระหนักให้แก่คณาจารย์ นักศึกษาและสังคมให้เข้าถึง และร่วมแก้ไขปัญหาคriminal ตลอดจนหาแนวทางออกร่วมกันต่อไป (ออนไลน์: 2557) และจะเป็นคณะชั้นนำในการผลิตบัณฑิตทางด้านนิติศาสตร์ เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและนโยบายของมหาวิทยาลัย และมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านนิติศาสตร์ให้มีคุณธรรม จริยธรรมความรู้ทางวิชาการสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและตอบสนองกรอบแผนการพัฒนาคriminalศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับเพิ่ม พ.ศ. 2551 – 2565 และนโยบายของมหาวิทยาลัย รวมทั้งพัฒนาให้ก้าวสู่ความเป็นสากล เป็นที่ยอมรับจากสถาบันต่าง ๆ ทั้งระดับชาติและนานาชาติ ด้วยความมุ่งมั่นดังกล่าว จึงส่งผลให้พัฒนาหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา จากการพัฒนาการด้านการจัดการหลักสูตร การเรียนการสอนของแต่ละภาควิชาชั้นนั้น ได้มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้งการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้น และการสร้างหลักสูตรใหม่โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ระบุให้ภาควิชา / สาขาวิชาปรับปรุงหลักสูตรทุกรอบ 5 ปี (ออนไลน์: 2557) ซึ่งคณะนิติศาสตร์ได้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด นอกจากนั้นคณะนิติศาสตร์ได้วิเคราะห์ประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้งจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้ใช้บัณฑิต ตลาดแรงงาน ผู้สอน ศิษย์เก่า นักศึกษา รวมถึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้มเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรมาโดยตลอด

จากสถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจวิถีชีวิตจากการศึกษาไทยในหลายๆ ด้านที่กำลังเผชิญอยู่ ทั้งในประเด็นด้านโอกาสและการเข้ารับการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านความเสมอภาคในสิทธิทางการศึกษาและด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงในทุกมิติของสังคมไทยที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งสังคมการเรียนรู้ สังคมแห่งภูมิปัญญา ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 11) 2555-2559 (2) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (3) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (4) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (5) ที่เน้นการพัฒนาคน ให้คนที่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตและมีปัญญาเป็นทุนในการพัฒนาตนและสังคม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (5) บัญญัติให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และสนับสนุนการเรียนการสอนได้แก่ ผู้สอน การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน สถานที่เรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อ เชื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งตรงตามมาตรฐานของสถานศึกษาที่มีการกำหนดมาตรฐานใน การศึกษาในด้านกระบวนการการจัดสภาพแวดล้อมที่เชื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (6) และสอดคล้อง กับหลักการประกันคุณภาพ จากการศึกษางานวิจัยของ ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ (2557: 3) ศุภสิทธิ์ เต็งคิว (2557: 3) หลักสูตรของคณะนิติศาสตร์และเป็นการดำเนินการมาตรฐานการเรียนรู้ TQF ที่อาจารย์ ผู้สอนจะต้องมีการประเมินการสอน ประเมินสื่อการสอน และสภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐาน การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ 5 ด้าน โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการ จัดการเรียนการสอนของภาควิชาฯ จึงได้มีความตระหนักถึงสภาพแวดล้อมที่เชื้ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ มีผู้สอนที่มีคุณภาพ มีสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีสิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการที่ดีแล้ว สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้การเรียนการสอนของภาควิชาฯ ดำเนินไปได้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอนที่เชื้อ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีผลต่อการเรียนรู้และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ จิตภาพ และสังคมภาพ ดังนั้นการศึกษาความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เชื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำ ให้เราทราบว่าสภาพแวดล้อมอะไรบ้างที่ผู้เรียนต้องการ และเหมาะสมกับการเรียนการสอน มี สภาพแวดล้อมอะไรบ้างที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ สอดคล้องกับหลักสูตรต่าง ๆ ให้มีมาตรฐานทั้งระดับชาติและนานาชาติ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน จากการศึกษางานวิจัยของ ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ (2557: 3) ศุภสิทธิ์ เต็งคิว (2557: 3)

จากหลักการและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรภายใน สถานศึกษา จึงสนใจที่ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เชื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา จากองค์ประกอบของการจัด สภาพแวดล้อมที่เชื้อต่อการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณ โดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศที่เป็น

ประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร ได้นำไปวิเคราะห์การวางแผนการจัดการศึกษา กำหนดนโยบายและรวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร และเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์และนักศึกษา ในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในมหาวิทยาลัย นักศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ มาตรฐานการเรียนรู้ TQF ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตามระดับความคิดเห็นของนักศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ จำแนกตามเพศ ชั้นปี ผลการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ใน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ จำแนกตามเพศ ชั้นปี ผลการเรียนรู้

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบระดับของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
2. การศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ในการนำข้อมูลไปกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในระดับดี และมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านกายภาพ
- 1.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา
- 1.3 ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณ

โดยรอบ

- 1.4 ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา 4 ชั้นปี จำนวน 1,990 คน จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปีการศึกษา 2557

2.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยอาศัยตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี; และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 333 คน และใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) การสุ่มแบบชั้น (Stratified Sampling) การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 84 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 83 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 83 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 นักศึกษาชั้นปี

3.1.1.1 ระดับชั้นปีที่ 1

3.1.1.2 ระดับชั้นปีที่ 2

3.1.1.3 ระดับชั้นปีที่ 3

3.1.1.4 ระดับชั้นปีที่ 4

3.1.2 เพศ (นักศึกษา)

3.1.2.1 เพศชาย

3.1.2.2 เพศหญิง

3.1.3 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย

3.1.3.1 ระดับ 1.50-2.00

3.1.3.2 ระดับ 2.01-3.00

3.1.3.3 ระดับ 3.01-4.00

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านกายภาพ

3.2.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา

3.2.3 ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ

3.2.4 ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ด้านกายภาพ** หมายถึง องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายในของมหาวิทยาลัยที่อยู่ในสภาพการณ์เรียนรู้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกๆ ด้าน ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องบรรยาย ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน ระบบเครือข่ายไร้สาย

2. **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา** หมายถึง ความเหมาะสมและพอเพียงของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการเข้าถึงระบบการเรียนการสอน ความเหมาะสมและความพอเพียงต่อระบบอนามัยและการรักษาพยาบาล ความเหมาะสมและความพอเพียงต่อการบริการอาหาร ความเหมาะสมและความพอเพียงต่อการให้บริการสนามกีฬา

3. **ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ** หมายถึง ความพอเพียงและความเหมาะสมของระบบสาธารณูปโภคโดยรวม เช่น เครื่องปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ลิฟท์ การกำจัดของเสียและการกำจัดขยะ อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย

4. **ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้** หมายถึง ความสะดวกในการใช้บริการสืบค้นหนังสือ วารสาร และสื่อทัศนวัสดุผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความหลากหลาย พอเพียง และความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการหนังสือ ตำรา วารสาร สื่อวัสดุ ระบบฐานข้อมูลและวารสารอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนคอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์พอเพียง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการใช้บริการ ได้รับการฝึกอบรมการใช้งานเกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้

5. **นักศึกษา** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557 โดยจำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง

5.1 **เพศชาย** หมายถึง นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557 ที่มีสถานะภาพเพศเป็นชาย

5.2 **เพศหญิง** หมายถึง นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557 ที่มีสถานะภาพเพศเป็นหญิง

6 **ผลการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ยของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี โดยแบ่งเป็น

ระดับ 1.00-2.00

ระดับ 2.01-3.00

ระดับ 3.01-4.00

7. **คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต** หมายถึง สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ **กรอบแนวคิดของการวิจัย**

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเรื่องสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิจัยและนักการศึกษาหลายท่าน ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย โดยจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคาร ตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่

1. **ด้านกายภาพ** หมายถึง องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายในของมหาวิทยาลัย จากการศึกษางานวิจัยในชั้นเรียนของ สุเทพ เหมเจริญ (2552 :30) ความสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีหลายประการได้แก่

1.1 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

1.2 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้านเช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยน เจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้สึกที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจ อยากเรียน อยากรู้ซึ่งจะเป็นตัวการนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด ดังนั้นถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่

สมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพแล้ว จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดังกล่าวได้

1.3 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ตามปกติแล้วการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน การปะทะสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เป็นการสร้างประสบการณ์ ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีก็ต้องจัด ให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีก่อนแล้วสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

1.4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาประการหนึ่งก็คือมุ่งให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีการแสดงออกทางกายวาจา และใจตามแบบอย่างที่ดีสังคมยอมรับกล่าวคือมีคุณธรรม และจริยธรรมที่เป็นเครื่องหมายของคนดี มีการประพฤติปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี การที่จะหล่อหลอมพฤติกรรม หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้นต้อง ใช้เวลาและอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จึงจะสามารถกล่อมเกล่าผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยปรับหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้เรียนโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จะค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน สะสมทีละน้อยจนในที่สุดก็จะแสดงออกในลักษณะของบุคลิกภาพรูปแบบในการรับรู้ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของผู้เรียน

1.5 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบ วินัย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไปจากกิจกรรมอื่น ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อมในสถานเริงรมย์ ผู้เรียนเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้อย่างเหมาะสม ก็จะมีพฤติกรรมอยู่ในระเบียบวินัยมากขึ้น โดยเฉพาะถ้ามีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ อย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนมีระบบระเบียบ และง่ายสำหรับผู้สอนมากขึ้น

1.6 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลายแห่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์วิชาการ มุมสื่อการเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอน สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางได้อย่างดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้

เกิดขึ้นในตัว ผู้เรียนตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยให้ใฝ่เรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

1.7 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่จะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะดวกสบาย สงบ ปราศจากสิ่งรบกวน จะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ ยิ่งถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้าน จิตภาพมีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่น เป็นมิตร ก็จะทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

1.8 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่หน้าชั้นเสมอไป ผู้สอนอาจนั่งอยู่ท่ามกลางผู้เรียนเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางสภาพแวดล้อมเช่นนี้ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ส่วนผู้เรียนจะลดความกลัว และมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

1.9 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลียทางด้านสรีระของผู้เรียนเช่นการจัดโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับร่างกาย ของผู้เรียนช่วยให้การนั่งสบายสามารถนั่งได้นาน ๆ โดยไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนคลายความเมื่อยล้าของสายตา นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา จากการศึกษางานของ สมชาย เทพแสง (2548 :วารสารวิชาการ ฉบับที่ 8 ปีที่ 3) ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีส่งผลต่อการจัดคุณภาพโดยรวมของผู้บริหาร ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีช่วยสนับสนุนการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านความพร้อมของอาคารเรียน ความพร้อมของสื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์ความพร้อมของเทคโนโลยี และความพร้อมของข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศซึ่งเป็นความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวม ทำให้การบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงานขณะเดียวกันสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยียังสนับสนุนให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ควบคุม ออกแบบระบบบริหารและการจัดการ และพัฒนางานให้เกิดประสิทธิผลโดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีนี้มีความสำคัญและมีบทบาทส่งเสริมให้ผู้บริหารได้พัฒนาความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร

3. ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ

จากการศึกษาพันธกิจและเป้าหมายของกองงานศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2557:ออนไลน์) มีหน้าที่ดูแลระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ มีผลต่อนักศึกษาคณะนิติศาสตร์โดยตรงที่ต้องศึกษาอยู่ตลอดช่วงการศึกษา มีรายละเอียดได้แก่

3.1 พันธกิจ

3.1.1) รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร นักศึกษา ผู้ใช้บริการในพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.1.2) ดูแลสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพและภูมิทัศน์ในพื้นที่รับผิดชอบ

3.1.3) ดำเนินการในการออกแบบก่อสร้าง การควบคุมการก่อสร้าง การปรับปรุงซ่อมแซม อาคารสถานที่ที่รับผิดชอบ

3.1.4) ดูแลระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.1.5) บริหารจัดการห้องเรียนส่วนกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.1.6) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของอาคารสถานที่ที่รับผิดชอบให้บริการด้านอาคารสถานที่เพื่อการจัดกิจกรรม

3.2 เป้าหมาย

3.2.1) ให้บริการด้านบริหารอาคารสถานที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอน การประชุมสัมมนาแก่หน่วยงานภายในและภายนอก

3.2.2) ให้บริการดูแลบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบโทรศัพท์ ถนนสายต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.2.3) ดำเนินการออกแบบก่อสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.2.4) ให้บริการดูแลการรักษาความปลอดภัยและการจราจรภายในพื้นที่ส่วนกลางและประสานงานกับ หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.2.5) ให้บริการจัดเตรียมสถานที่งานพิธีต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

4. ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ จากการศึกษาสารานุกรมเสรี วิกีพีเดีย(วิกิพีเดีย.2557: ออนไลน์) ห้องสมุด คือแหล่งสารนิเทศ บริการทรัพยากรสารนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร กฤตภาค วัสดุเทป และโทรทัศน์ CD-ROM DVD VCD โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ดำเนินงาน และบริหารงานต่างๆ ในห้องสมุด โดยจัดระบบเป็นหมวดหมู่ และระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีความสะดวกสืบค้นได้ง่ายและตรงกับความต้องการ ห้องสมุดในปัจจุบัน ทำหน้าที่เก็บรวบรวม จัดระบบ เพื่อให้บริการสื่อสารนิเทศต่างๆ ตลอดจนถึงเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร อีกทั้งยังมีเครื่องมือในการค้นหาและดำเนินการให้บริการสื่อต่างๆ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ห้องสมุด ยังมีคำเรียกต่างๆ อีกมากมาย อาทิ ศูนย์ข้อมูลหนังสือ , ศูนย์วัสดุหนังสือ , ศูนย์วัสดุการศึกษาหนังสือ , สถาบันวิทยบริการหนังสือ ศูนย์เอกสารหนังสือ และ ศูนย์สารนิเทศ หนังสือ เป็นต้น ความสำคัญของห้องสมุด

4.1 ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา

4.2 ห้องสมุดเป็นแหล่งที่นักศึกษาสามารถเลือกหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างหลากหลาย ตามความสนใจและความต้องการของตนเอง

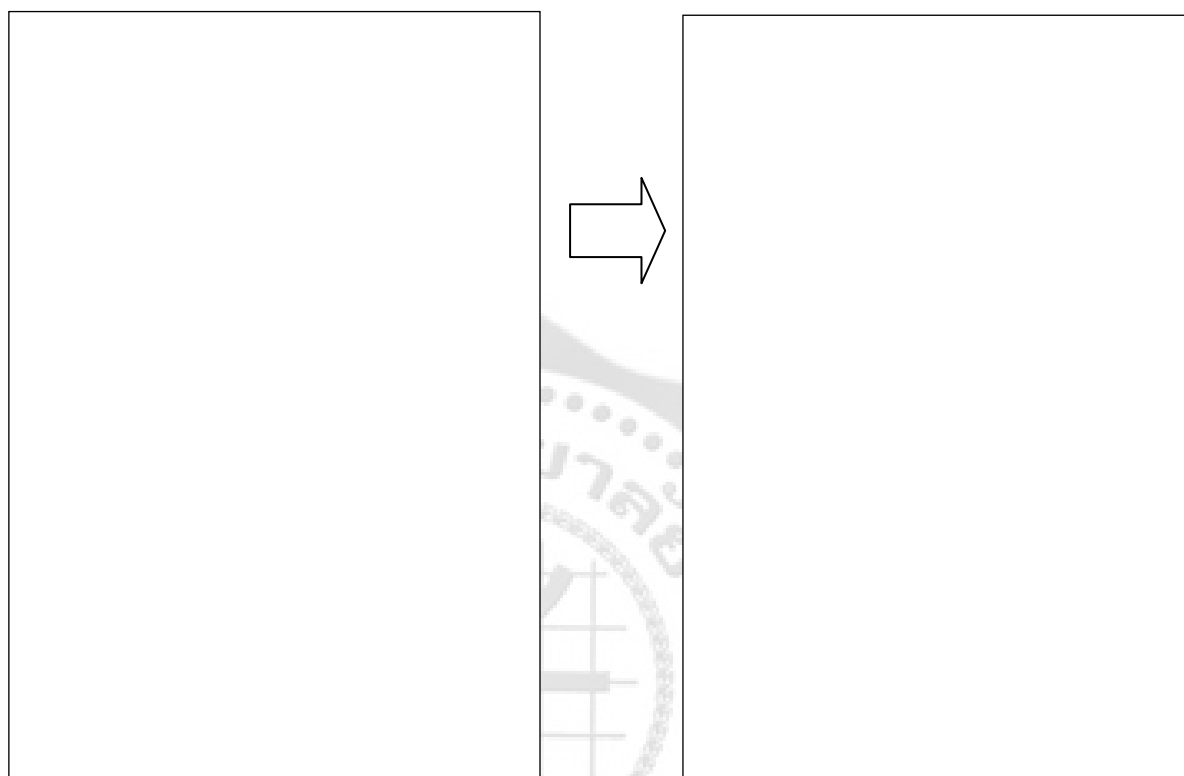
4.3 ห้องสมุดช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา

4.4 ห้องสมุดช่วยให้นักศึกษาเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดนิสัยรักการอ่าน และ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เกิดความรู้อันเป็นรากฐานในการค้นคว้าวิจัยสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ 5. ห้องสมุดช่วยปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นพลเมืองดี เป็นนักประชาธิปไตย มีจรรยาบรรณรู้จักปฏิบัติตนตามกฎหมายเกณฑ์ของสังคม มีความรับผิดชอบ รู้เท่าทันโลก

จากการศึกษาของนักการศึกษาหลายท่านและแหล่งการเรียนรู้ที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสรุปได้
เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีสถานภาพทางเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. การบริหารงานของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
 - 2.3 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การบริหารงานของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การบริหารงานของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในปีการศึกษา 2557 การดำเนินการประกันคุณภาพของคณะนิติศาสตร์ มุ่งเน้นการดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีกลไก มีการบูรณาการการเรียนการสอน การบูรณาการการวิจัย การบูรณาการการบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และเพื่อให้เกิดระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา คณะฯ จึงได้กำหนดผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดจากฝ่ายต่างๆ

คณะนิติศาสตร์ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานด้านต่างๆ ให้ครบกระบวนการของการพัฒนาตามวงจร PDCA เพื่อให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสูงในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะนิติศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 ตามองค์ประกอบคุณภาพและตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการ

อุดมศึกษา (สกอ.) จำนวน 23 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้เฉพาะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ที่ตั้ง ท่าพระจันทร์ 2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร
กรุงเทพฯ

ศูนย์รังสิต 99 หมู่ 18 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ศูนย์ลำปาง 248 หมู่ 2 ถนนลำปาง-เชียงใหม่ ตำบลปงยางคก

อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ประวัติความเป็นมาของคณะนิติศาสตร์

การศึกษาวิชากฎหมายในประเทศไทยได้มีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2440 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จในกรมฯ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมในสมัยนั้นทรงจัดตั้งโรงเรียนกฎหมายขึ้นตามแบบอย่างในต่างประเทศ

ส่วนการศึกษาวิชาปกครองนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนมหาดเล็กขึ้นในพระบรมมหาราชวัง อบรมบุตรหลานของข้าราชการสำนัก ให้เจนจัดในระเบียบแบบแผนประเพณีราชการ เพื่อส่งออกไปรับราชการฝ่ายปกครองตามหัวบ้านหัวเมืองต่างพระเนตรพระกรรณ ต่อมาในปี พ.ศ. 2453 ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กขึ้นเป็นโรงเรียนข้าราชการพลเรือน พระราชทานนามว่า “โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ขยายการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนและต่อมาในปี พ.ศ. 2459 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้น พระราชทานนามว่า “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และให้โอนโรงเรียนข้าราชการพลเรือนมาขึ้นอยู่ในสังกัดของมหาวิทยาลัยนี้เรียกชื่อว่า “แผนกวิชาข้าราชการ” ซึ่งต่อมาในชั้นหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น “คณะรัฐประศาสนศาสตร์” และ “คณะรัฐศาสตร์” ตามลำดับ

การศึกษาวิชากฎหมายและวิชาข้าราชการพลเรือนหรือวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ในสมัยนั้นยังไม่ถึงขั้นปริญญา ผู้ที่ศึกษาและสอบไล่ได้ตามหลักสูตรของโรงเรียนกฎหมายจะได้รับประกาศนียบัตรแสดงวิทยฐานะว่าเป็น “เนติบัณฑิต” และผู้ที่ศึกษาและสอบไล่ได้ตามหลักสูตรของแผนกวิชาข้าราชการพลเรือน หรือรัฐประศาสนศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะได้รับประกาศนียบัตรแสดงวิทยฐานะว่าได้ศึกษาและสอบไล่ได้จบหลักสูตรแล้วเท่านั้น

ในปี พ.ศ. 2476 ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาปรมาภิมหาราช ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้รวมโรงเรียนกฎหมายกับแผนกรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเข้าด้วยกัน พระราชทานนามใหม่ว่า “คณะนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์” สังกัดอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ. 2476 นั้นเอง โดยที่รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยได้พิจารณาเห็นว่า ควรจะจัดการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยให้เจริญทัดเทียมกับการศึกษาในนานาอารยประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสศึกษาวิทยาการ อย่างกว้างขวางจนถึงปริญญาเอก อันเป็นปริญญาขั้นสูงสุดของการศึกษาชั้นอุดมศึกษา จักได้นำเอาความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง รัฐบาลจึงได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น โดยตราเป็นกฎหมายเรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ และการเมือง พุทธศักราช 2476” โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้โอนคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ (โรงเรียนกฎหมายและโรงเรียนข้าราชการพลเรือน) ซึ่งสังกัดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มารวมอยู่ในมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ในขณะนั้นมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองมีหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรีวิชาธรรมศาสตร์บัณฑิตคณะเดียว ซึ่งเน้นหนักในวิชากฎหมายเป็นส่วนใหญ่ ต่อมา พ.ศ. 2492 ได้ปรับปรุงการศึกษาโดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 คณะ ดังนั้นชื่อของคณะนิติศาสตร์จึงเริ่มขึ้นในปีนั้นเอง

เดิมการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ทุกคณะไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือกและไม่ได้บังคับเวลาเรียนต่อมา พ.ศ. 2503 ได้ออกข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีใหม่โดยให้มีการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา จำกัดจำนวนผู้เข้าศึกษาในคณะนิติศาสตร์

ในปี พ.ศ. 2505 มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่านักศึกษาควรมีความรู้พื้นฐานเป็นอย่างดีก่อน ในการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย จึงมีข้อบังคับให้นักศึกษาทุกคนต้องศึกษาวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในชั้นปีที่ 1 แล้วจึงศึกษาวิชาเอกของแต่ละคณะในปีต่อไป

ในปี พ.ศ. 2515 คณะนิติศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรนิติศาสตร์สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากคณะอื่นๆ นอกจากคณะนิติศาสตร์แล้ว เรียกว่าหลักสูตรชั้นปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ ภาคบัณฑิต (เดิมเรียกว่าหลักสูตรภาคค่ำ) โดยเข้าศึกษาเฉพาะวิชาบังคับตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรีปีที่ 2, 3 และ 4 ของคณะนิติศาสตร์ ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรนี้มีศักดิ์และสิทธิ์เป็น “นิติศาสตร์บัณฑิต” แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำหรับในระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทและเอกตลอดมา และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะๆ จนกระทั่งได้ปรับปรุงหลักสูตรปริญญาเอกในปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. 2539 และหลักสูตรปริญญาโทในปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. 2544 มีการเปิดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย 8 สาขาวิชา ได้แก่ สาขากฎหมายเอกชน สาขากฎหมายอาญา สาขากฎหมาย

มหาชน สาขากฎหมายระหว่างประเทศ สาขากฎหมายธุรกิจ สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ สาขากฎหมายภาษี และสาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2552 ได้เปิดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ (ภาคภาษาอังกฤษ) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน และในปี พ.ศ. 2554 คณะฯ ได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติเศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างคณะนิติศาสตร์กับคณะเศรษฐศาสตร์

นอกจากนี้ คณะนิติศาสตร์ยังเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมายมหาชน พ.ศ. 2540 และมีการปรับปรุงในปี พ.ศ. 2555 (www.law.tu.ac.th, 2557:ออนไลน์)

การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์

1.1 ปรัชญา

คณะนิติศาสตร์มีปรัชญาการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กล่าวโดยเฉพาะคณะนิติศาสตร์จัดให้มีการศึกษาและค้นคว้าในสาขาวิชานิติศาสตร์โดยเป็นการศึกษาวิชาการขั้นสูงเพื่อเสริมสร้างให้มีวัฒนธรรมเนติธรรมในประเทศไทย

1.2 ปณิธาน

คณะนิติศาสตร์มีปณิธานที่จะดำรงความเป็นเลิศทางวิชาการและเป็นผู้นำวิชาการด้านกฎหมายโดยเป็นผู้นำความคิดและผดุงความยุติธรรมของสังคม

1.3 เป้าหมาย

- 1) พัฒนาระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ
- 2) สร้างมาตรฐานการเรียนการสอนระดับชาติ และไปสู่ระดับสากล
- 3) สร้างสรรค์ผลงานวิจัย และเผยแพร่การวิจัยในระดับชาติและระดับสากล
- 4) พัฒนาการให้บริการความรู้ และเป็นผู้นำสังคมด้านกฎหมาย

1.4 วัตถุประสงค์

เพื่อสนองต่อปรัชญาและปณิธานดังกล่าว คณะนิติศาสตร์จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) การจัดทำหลักสูตรนิติศาสตร์ที่มีคุณภาพทันสมัยและทันต่อความก้าวหน้าของประเทศและต้องมีการปรับปรุงอยู่เสมอ
- 2) หลักสูตรนิติศาสตร์จะต้องเสริมสร้างให้นักศึกษามีความรู้ด้านอื่นๆ นอกจากวิชากฎหมายหรืออีกนัยหนึ่งต้องมีความเป็นสหวิชา

3) การเสริมสร้างระบบอาจารย์ประจำให้มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านวิชาการ และการถ่ายทอดความรู้ในด้านวิชาการคณะนิติศาสตร์ส่งเสริมให้คณาจารย์ได้มีโอกาสไปศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศรวมทั้งการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

4) การอบรมนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายให้สามารถเข้าใจกฎหมาย วิเคราะห์กฎหมายและเสนอความเห็นในทางกฎหมายได้

5) การอบรมนักศึกษาให้มีคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพกฎหมายเพื่อความยุติธรรมและเพื่อประโยชน์แก่สังคม

6) การอบรมนักศึกษาให้มีความพร้อมที่จะประกอบวิชาชีพในสังคมพร้อมที่จะพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ความประพฤติเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ มีความเข้าใจปัญหาและเห็นใจเพื่อนมนุษย์

2. หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

2.1 การศึกษาระดับปริญญาตรี

2.1.1 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (ภาคปกติ)

วัตถุประสงค์

1. ฝึกฝนให้นักศึกษาสามารถใช้วิชากฎหมายได้ถูกต้องแก่กรณี รู้จักใช้เหตุผล เข้าใจตัวบทกฎหมาย ทั้งในการตีความและเจตนารมณ์ของกฎหมาย

2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้กฎหมายทั้งในภาคทฤษฎีและในภาคปฏิบัติให้สามารถไปประกอบวิชาชีพทางกฎหมายแขนงต่างๆ ได้ รวมถึงมีความรู้พื้นฐานที่สมบูรณ์ เหมาะแก่การศึกษาในระดับสูงและพัฒนาองค์ความรู้ทางกฎหมายใหม่ๆ ได้ต่อไป

3. นอกจากผลิตนักกฎหมายให้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมายแล้ว ยังต้องประพฤติดนอยู่ในกรอบจรรยาบรรณ มีความหนักแน่นมั่นคง มีสำนึกทางสังคม และรับผิดชอบในวิชาชีพของนักกฎหมายการรับสมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ภาคปกติ ในแต่ละปีการศึกษาจะรับผ่านโครงการคัดเลือกต่างๆ ดังนี้

(1) โครงการคัดเลือกผ่านระบบกลางการรับนักศึกษา

(Admission)

เป็นโครงการรับสมัครผู้ที่จบการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ผ่านสายการสอบวิชาต่างๆ โดยมีรายละเอียดวิชาดังนี้

- คณิตศาสตร์ 2 - คณิตศาสตร์ 1 - วิทยาศาสตร์ 2
- ภาษาฝรั่งเศส - ภาษาเยอรมัน - ภาษาจีน
- ภาษาญี่ปุ่น

(2) โครงการส่งเสริมการศึกษาวิชานิติศาสตร์ (สอบตรง)

เป็นโครงการที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดสอบคัดเลือกเองโดยจะคัดเลือกนักเรียนที่กำลังศึกษาในปีสุดท้ายของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สนใจและมีความตั้งใจที่จะเลือกเรียนวิชานิติศาสตร์เป็นลำดับแรก

วัตถุประสงค์

เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีความตั้งใจที่เข้าศึกษาวิชานิติศาสตร์ได้อย่างแท้จริง เพื่อให้ได้คุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพสูง มีเจตนารมณ์แน่วแน่ในอันที่จะออกไปรับใช้สังคมด้วย Spirit ของนักกฎหมายที่มีจรรยาบรรณอย่างแท้จริง และเพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในแผนพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นคุณภาพบัณฑิต

(3) โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นโครงการในกำกับของหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบทและเขตเมือง
- โครงการผู้มีความสามารถดีเด่นด้านการกีฬา
- โครงการนักศึกษาเรียนดีแต่ขาดโอกาส
- โครงการนักศึกษาชาวไทยภูเขา
- โครงการคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์โอลิมปิก
- โครงการมหาดไทย
- โครงการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาผู้พิการ

ทางสายตา

2.2.2 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (ภาคบัณฑิต)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาด้านนิติศาสตร์ให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่น ซึ่งประกอบอาชีพอยู่แล้ว ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ให้สามารถเข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาปฏิบัติงาน

2. เพื่อผลิตบัณฑิตทางกฎหมายที่สามารถนำความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพ และในชีวิตประจำวันได้

2.2 การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมายมหาชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้ และฝึกฝนการใช้กฎหมายมหาชน
2. เพื่อผลิตนักกฎหมายมหาชนในระดับประกาศนียบัตรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการปรับใช้กฎหมาย สามารถนำความรู้ในทางทฤษฎีไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและแนวปฏิบัติใหม่ๆ เกี่ยวกับกฎหมายมหาชนทั้งในและต่างประเทศ
4. เพื่อยกระดับคุณภาพนักกฎหมายให้สามารถสนองนโยบายและแผนพัฒนาประเทศในด้านการปฏิรูปการเมืองและระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

2.2.2 หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษา คิด ค้นคว้า วิเคราะห์และวิจัยกฎหมายได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อให้หลักสูตรได้มาตรฐานสากลไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างหลักสูตรการเรียน การสอน การวัดผลตลอดจนเนื้อหาของวิชาต่างๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ประการแรก
3. เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาแต่ละรายซึ่งมีความแตกต่างกันในเป้าหมายของการเรียนและการประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา ไม่ว่าผู้ที่ประสงค์จะรับราชการ เช่นผู้พิพากษา อัยการ ทหาร ตำรวจ นิติกร หรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ นักวิชาการตลอดจนผู้ที่ประสงค์จะทำงานในภาคเอกชน เช่น ทนายความ ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้บริหาร/ลูกจ้างขององค์กรธุรกิจต่างๆ
4. เพื่อสร้างนักกฎหมายผู้มีความชำนาญทางกฎหมายเฉพาะด้านในสาขาต่างๆ ที่เปิดสอน ดังนี้
 - (1) สาขากฎหมายเอกชน
 - (2) สาขากฎหมายอาญา
 - (3) สาขากฎหมายมหาชน
 - (4) สาขากฎหมายระหว่างประเทศ

(5) สาขากฎหมายธุรกิจ

(6) สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

(7) สาขากฎหมายภาษี

(8) สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.3 หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ (ภาคภาษาอังกฤษ)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความสามารถในการศึกษา คิด ค้นคว้า วิเคราะห์และวิจัยกฎหมายได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความสามารถในระดับสากล ทั้งทางด้าน นิติศาสตร์ และทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ในการศึกษาและการประกอบอาชีพ
3. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในระดับสูงด้านการวิจัยเชิงวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาแผน ก แบบ ก 2
4. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความชำนาญทางกฎหมายธุรกิจอย่าง เฉพาะด้านซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาในเชิงวิชาการและเชิงวิชาชีพ และ สอนตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในภาครัฐและภาคเอกชน
5. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของนักกฎหมาย และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจด้านนิติศาสตร์ในการแก้ไขและการพัฒนา กฎหมายเพื่อสังคมและประเทศได้

2.2.4 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความสามารถในการศึกษา คิด ค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัยกฎหมายได้ด้วยตนเอง
2. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานด้านความรู้ ความเข้าใจ และ ความสามารถเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับกฎหมายมหาชนที่สำคัญ เช่น หลักการว่าด้วยระบอบการเมืองการ ปกครองของรัฐ (กฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน) หลักการและระบบการ ควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานขององค์กรต่างๆ ของรัฐ หลักการและระบบการคลังและงบประมาณของรัฐ เป็นต้น

3. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในกิจการของภาครัฐและภาคเอกชน อันเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งสองส่วนอย่างแท้จริง

4. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน โดยเฉพาะแก่สังคมและประเทศชาติ

2.2.5 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตนิติเศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์

1. มีความรู้และทักษะการค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในแง่ของกฎหมายและเศรษฐศาสตร์

2. สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างเป็นระบบ

2.2.6 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ (หลักสูตรนานาชาติ)

วัตถุประสงค์

1. มีความรู้และใช้กฎหมายเป็นโดยมีจริยธรรม คุณธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม

2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิดและกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุมีผล

3. มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายธุรกิจ

4. มีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานในวิชาชีพกฎหมายได้ดี

2.2.7 หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในเชิงวิชาการ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในประกอบอาชีพทางนิติศาสตร์ อันเป็นการรองรับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติและสอดคล้องกับปรัชญาของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาเอก สาขานิติศาสตร์ ที่มีความรู้ความสามารถและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาระดับสูงของต่างประเทศ

2. เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีนักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขานิติศาสตร์ เพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ใหม่และทันสมัย

3. เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปช่วยแก้ไขปัญหากฎหมายและพัฒนากฎหมาย ตลอดจนสังคมและประเทศชาติ

2.2.8 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในเชิงพหุวิทยาการด้านการบริหารกระบวนการยุติธรรมและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการรองรับต่อแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ฉบับที่ 11 อันสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการ

2. เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมซึ่งประเทศไทยในภาพรวม

3. เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นนำของต่างประเทศ

4. เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการผลิตผลงานทางวิชาการที่ได้มาตรฐาน นักวิชาการ นักบริหารและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม สามารถแสวงหาความรู้ใหม่และทันสมัย ตลอดจนนำความรู้ดังกล่าวไปช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนสังคมและประเทศชาติ

3. จำนวนนักศึกษา

คณะนิติศาสตร์มีจำนวนนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2557 มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปริญญาตรี	3,608	คน (รวม 3 ศูนย์)
2. ประกาศนียบัตรบัณฑิต	82	คน
3. ปริญญาโท	875	คน
4. ปริญญาเอก	35	คน
รวม	4,600	คน

2.3 ผลการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.3.1 ด้านอาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการจัดสภาพแวดล้อมมีอาคารสถานที่ ที่เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีโครงการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สวยงาม มีกิจกรรม 5 ส มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และมีความปลอดภัย มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีห้องเรียน ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้การได้ดี และมีความปลอดภัย มีการจัดการและให้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่

ในปีการศึกษา 2557 การดำเนินการประกันคุณภาพของคณะนิติศาสตร์ มุ่งเน้นการดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีกลไก มีการบูรณาการการเรียนการสอน การบูรณาการการวิจัย การบูรณาการการบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และเพื่อให้เกิดระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา คณะฯ จึงได้กำหนดผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดจากฝ่ายต่างๆ

คณะนิติศาสตร์ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานด้านต่างๆ ให้ครบกระบวนการของการพัฒนาตามวงจร PDCA เพื่อให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสูงในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำงานบำรู้งศิลปะและวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะนิติศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 ตามองค์ประกอบคุณภาพและตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จำนวน 23 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้เฉพาะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

อาคารคณะนิติศาสตร์ ท่าพระจันทร์

1. ห้องเรียนมี 14 ห้อง ดังนี้

1) ห้องบรรยาย 202	มีความจุ	90	คน
2) ห้องบรรยาย 211	มีความจุ	90	คน
3) ห้องบรรยาย 222	มีความจุ	92	คน
4) ห้องบรรยาย 311	มีความจุ	50	คน
5) ห้องบรรยาย 312	มีความจุ	42	คน
6) ห้องบรรยาย 313	มีความจุ	47	คน

7) ห้องบรรยาย 321	มีความจุ	55	คน
8) ห้องบรรยาย 322	มีความจุ	118	คน
9) ห้องบรรยาย 411	มีความจุ	50	คน
10) ห้องบรรยาย 413	มีความจุ	50	คน
11) ห้องบรรยาย ศ.ดร. หยุต แสงอุทัย (301)	มีความจุ	345	คน
12) ห้องบรรยาย ศ.ดร. จี๊ด เศรษฐบุตร (L.T.1)	มีความจุ	290	คน
13) ห้องบรรยาย ศ.ดร. ปรีดี เกษมทรัพย์ (L.T.2)	มีความจุ	320	คน
14) ห้องบรรยาย ศ.ไพโรจน์ ชัยนาม (201)	มีความจุ	270	คน

2. ห้องประชุมและห้องปฏิบัติการ ดังนี้

1) ห้องประชุม ศ.จิตติ ติงศภัทัย	มีความจุ	50	คน
2) ห้องประชุมสมาคมนิติศาสตร์	มีความจุ	15	คน
3) ห้องประชุม 221	มีความจุ	40	คน
4) ห้องประชุม 4050	มีความจุ	8	คน
5) ห้องรับรองอาจารย์	จำนวน	4	ห้อง
6) ห้องคอมพิวเตอร์อาจารย์ (4021)	จำนวน	1	ห้อง
7) ห้องคอมพิวเตอร์นักศึกษาปริญญาโท (412)	จำนวน	1	ห้อง
8) ห้องกิจกรรมนักศึกษา	จำนวน	1	ห้อง

3. จำนวนอุปกรณ์โสตและสื่อการสอน ทำพระจันทร์ ดังนี้

1) เครื่องเล่นวีดีโอ	จำนวน	2	เครื่อง
2) L.C.D. Projector	จำนวน	20	เครื่อง
3) เครื่องฉายสามมิติ VISUAL PRESENT	จำนวน	19	เครื่อง
4) โทรทัศน์สี	จำนวน	17	เครื่อง
5) กล้องถ่ายวีดีโอวงจรมัด	จำนวน	4	ตัว
6) คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	จำนวน	127	เครื่อง
7) เครื่องผสมเสียง	จำนวน	9	เครื่อง
8) เครื่องขยายเสียง	จำนวน	21	เครื่อง
9) เครื่องปรับแต่งเสียง	จำนวน	2	เครื่อง
10) ไมโครโฟน	จำนวน	22	ตัว
11) เครื่องรับสัญญาณไมโครโฟน	จำนวน	4	เครื่อง
12) จอภาพมอดเตอร์ไฟฟ้า	จำนวน	7	ตัว

13) เครื่องเล่นเทปคลาสเซต	จำนวน	5	เครื่อง
14) ชุดไมล์ประชุม	จำนวน	40	ชุด
15) จอภาพขาว	จำนวน	12	ชุด
16) เครื่องคอนโทรลกล่องวงจรปิด	จำนวน	4	เครื่อง
17) เครื่อง MEDIALINK SWETC HER	จำนวน	3	เครื่อง
18) เครื่องเลือกช่องสัญญาณ SELECTOR	จำนวน	20	เครื่อง
19) เครื่อง EQUALISER GRAPHIC	จำนวน	1	เครื่อง
20) เครื่อง DISTRIBUTION AMPLIFIER	จำนวน	3	เครื่อง
21) เครื่อง VIDEO AND STERIO AUDIO DISTRIBUTION AMPLIFIER	จำนวน	1	เครื่อง
22) เครื่อง WIDE BAND DISTRIBUTION AMPLIFIER	จำนวน	1	เครื่อง

อาคารคณะนิติศาสตร์ ศูนย์รังสิต

1. ห้องเรียนมี 5 ห้อง ดังนี้

1) ห้องบรรยาย 301	มีความจุ	100	คน
2) ห้องบรรยาย 302	มีความจุ	50	คน
3) ห้องบรรยาย 303	มีความจุ	50	คน
4) ห้องบรรยาย 405	มีความจุ	50	คน
5) ห้องบรรยาย 406	มีความจุ	50	คน
6) ห้องบรรยาย 407	มีความจุ	50	คน

2. ห้องประชุมและห้องปฏิบัติการ ดังนี้

1) ห้องประชุม ชั้น 1	มีความจุ	8-10	คน
2) ห้องประชุม 207	มีความจุ	15	คน
3) ห้องประชุม 307	มีความจุ	8-10	คน
4) ห้องประชุม 402	มีความจุ	80	คน
5) ห้องศาลจำลอง	มีความจุ	50	คน
6) ห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา	มีความจุ	25	คน

3. จำนวนอุปกรณ์โสตและสื่อการสอน ศูนย์รังสิต ดังนี้

1) เครื่องเล่นวีดีโอ	จำนวน	3	เครื่อง
2) เครื่องเล่นวีซีดี	จำนวน	1	เครื่อง

3) L.C.D. Projector	จำนวน	10	เครื่อง
4) เครื่องฉายสามมิติ VISUALIZER	จำนวน	7	เครื่อง
5) โทรทัศน์สี	จำนวน	5	เครื่อง
6) คอมพิวเตอร์	จำนวน	84	เครื่อง
7) คอมพิวเตอร์ Notebook	จำนวน	2	เครื่อง
8) ชุดระบบประชุมทางไกล	จำนวน	1	ชุด

อาคารคณะนิติศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

1. จำนวนอุปกรณ์โสตและสื่อการสอน ศูนย์ลำปาง ดังนี้

1) เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ ศูนย์ลำปาง	จำนวน	9	เครื่อง
2) เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา ศูนย์ลำปาง	จำนวน	1	เครื่อง

2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

อรพิน ประสิทธิรัตน์ (2545: 54-55) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมไว้ว่า หมายถึง สภาพสภาวะ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำสร้างขึ้น อาจเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต เป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้หรือเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรนั้น เกี่ยวข้องหรือได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่พึงพอใจในการเรียนทำให้เกิดสมาธิและปัญญา

เพชรรัตน์ บุญทวีวงศ์ (2546: 19) ได้ให้ความหมาย ของสภาพแวดล้อมว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งทางกายภาพ และทางสังคม ที่มีผลกระทบต่อชีวิตทั้งทางกาย และจิตใจ และมีความเกี่ยวพันกันอย่างแยกไม่ออก

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2546: 192-193) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก ความหมายดังกล่าวควรมีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ จึงเห็นด้วยกับความหมายของสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมนามธรรมดั่งนั้น สิ่งแวดล้อมจึงหมายถึงสิ่งต่างทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นประกอบด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

นงลักษณ์ มีเจริญสม (2546: 1) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่โดยรอบหรือปะปนกันของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ที่มีผลกระทบต่อสิ่งที่มีชีวิต สิ่งที่อยู่

โดยรอบนี้จะมีผลกระทบต่อสิ่งที่มีชีวิตนั้น มิใช่เพียงที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น วัฒนธรรมความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ก็มีผลผูกพัน ความรู้สึกนึกคิดและกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งเรียกว่า เป็น สภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมด้วย ดังนั้น สภาพสิ่งแวดล้อมของมนุษย์จึงต้องรวมทั้งสภาพ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสภาพสิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้าไว้ด้วยกัน

วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ (2548: 3) กล่าวว่า ความหมายของสิ่งแวดล้อม หมายถึง สรรพสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีอิทธิพล เกี่ยวโยงกันถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งส่วนหนึ่งจะมีผล เสริมสร้าง หรือทำลายอีกส่วนหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกัน ไปทั้งระบบ

วิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549: 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และพัฒนา ตนเองในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมี บรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่าง หลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ

สุพล อนามัย (2549: 29) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไว้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองใน ทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550: 19) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความ ปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554: 13) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบ ต่างๆ ภายในโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลายมีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และ ไม่มีมลภาวะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่ จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

2.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

สวัสดี โนนสูง (2543: 6) กล่าวว่า ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลอย่างมากต่อสิ่งมีชีวิตดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการคงอยู่ของสิ่งมีชีวิต โดยเป็นองค์ประกอบของสิ่งมีชีวิตและเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต
2. มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน โดยเฉพาะที่ที่มีทำเลเหมาะสมจะมีมนุษย์อาศัยอยู่หนาแน่น
3. มีอิทธิพลต่อลักษณะที่อยู่อาศัย
4. สิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดลักษณะของการดำรงชีวิตของมนุษย์
5. สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อความเจริญรุ่งเรืองและความผาสุกของมนุษยชาติ
6. ทางด้านวิชาการสิ่งแวดล้อมยังหมายถึงเอกลักษณ์ของชาติ

นัฐภาพร ดุษฎี (2545: 20) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะมีความสมบูรณ์ที่สุดและยุติการเจริญเมื่ออายุ 17-18 ปี และมีแนวโน้มจะขยายเวลาออกไปอีก ถ้าสมองได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะถ้าเป็นบุคคลที่ได้เรียนรู้ในมหาวิทยาลัยหรือได้รับการศึกษาสูง ๆ ขึ้นจะทำให้ ไอ.คิว เพิ่มขึ้นจากผลการศึกษาดังกล่าวนี้นี้ ทำให้นักการศึกษาต้องมาให้ความสนใจ และให้ความสำคัญกับการเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความอยากรู้อยากเห็น และการค้นพบของนักศึกษา สภาพเช่นนี้จะทำให้การเจริญเติบโตทางสมองดำเนินอยู่ต่อไป นอกจากนี้สภาพแวดล้อมคือ สิ่งเร้าที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม การที่มนุษย์อาศัยในสภาพแวดล้อม นักจิตวิทยาเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่เร้า ให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ซึ่งในทางจิตวิทยาจัดแบ่งสิ่งแวดล้อม ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ สิ่งซึ่งอยู่นอกกายมนุษย์ เช่น วัตถุ สิ่งของ คนและสัตว์ เป็นต้น รวมไปถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมซึ่งไม่มีตัวตน ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ถ้าสิ่งแวดล้อมเหล่านี้เร้าให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม เราเรียกว่า สิ่งเร้าภายนอก

2. สิ่งแวดล้อมภายใน ได้แก่ การกระทำของอวัยวะต่าง ๆ ภายในของมนุษย์เอง เช่น ความหิวกระหาย ถ้าสิ่งแวดล้อมภายในเหล่านี้เร้าให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม เราเรียกสิ่งเร้าภายใน

เฉลิม พรหมคุณาภรณ์ (2548: 21) ได้สรุปแนวคิดและหลักความสำคัญที่ได้กล่าวถึงในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในองค์กรมหาวิทยาลัย เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องเสริมสร้างผู้เรียนได้รับโอกาสอันพึงพิงที่จะได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย การพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา สิ่งหนึ่งที่มีการกล่าวถึงและให้ความสำคัญอย่างมาก คือ การจัดสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดีหมายถึง ส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความปลอดภัย มีแรงจูงใจและเกิดความสุข ความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ ตรงกันข้าม มหาวิทยาลัยที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อ ขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อมหาวิทยาลัย ทำให้ส่วนประกอบของ คำว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด

ประเวศ วะสี (2542: 9) ได้กล่าวถึง ระบบการจัดการศึกษาทั่วโลกว่า จะใช้วิชาเป็นตัวตั้ง จึงสร้างปัญหามากมาย ฉะนั้นจำเป็นต้องศึกษาโดยใช้ความจริงเป็นตัวตั้ง ซึ่งการศึกษาถึงความจริงมีอยู่ 3 เรื่อง คือ 1. ศึกษาให้รู้จักตนเอง เข้าใจพื้นฐานความเป็นมนุษย์ ต้องเข้าใจว่าเรามีวิญญาณรับรู้ได้จากตนเองและภายนอก แล้วนำมาสังเคราะห์ให้สูงขึ้น ปัจจุบันการศึกษาของเราสร้างคนให้พิการทางกายมากมายนัก 2. ศึกษาให้เข้าใจสภาพแวดล้อม ซึ่งมีการเชื่อมโยงและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มนุษย์ควรศึกษาร่วมไปกับความจริง ไม่แยกจากสิ่งแวดล้อมและสามารถสังเคราะห์ได้นอกจากจะเข้าใจสิ่งแวดล้อมแล้ว การเรียนก็ไม่น่าเบื่อ เกิดความสนุก 3. ศึกษาให้เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และจัดการศึกษา ให้เกิดความสัมพันธ์เกื้อกูลต่อกัน สภาพแวดล้อมนั้นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์มาตลอดเวลา ถ้าศึกษาให้เข้าใจจิตคนจะเกิดในสภาพแวดล้อมนั้น

เชิดชู กาฬวงศ์ (2545: 14) กล่าวถึงแนวคิดและความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จัดมวลประสบการณ์แก่นักศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อนำประสบการณ์เหล่านั้นไปพัฒนาตนเองในอนาคต แต่จะอย่างไรให้เด็กชอบมามหาวิทยาลัยเป็นคนใฝ่รู้ มีความรู้ลึกซึ้งสนุกสนาน มีเจตคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัย การที่มหาวิทยาลัยจะได้รับการตอบสนองจากนักศึกษา มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการสร้างแรงจูงใจต่อนักศึกษา ให้เกิดความคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาดังกล่าว แนวทางในการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียน การสอน มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้มีผล

ต่อการเรียนรู้ สามารถปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียน การสอน โดยคำนึงถึงเพศและวัยของผู้เรียน

วิชิต เทพประสิทธิ์ (2549: ออนไลน์) กล่าวว่า การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ความสำคัญของสภาพสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้มีหลายประการ ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินด้วยความราบรื่น สะดวกรวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

2. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน เช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจเป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือ ความรู้สึกที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจอยากเรียน อยากรู้ ซึ่งจะเป็นตัวนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด ดังนั้น ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพแล้ว จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดังกล่าวได้

3. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนประสบการณ์การเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมตามปกติแล้วการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน การปะทะสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เป็นการสร้างประสบการณ์ ดังนั้น ถ้าเราต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีก็ต้องจัดให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีก่อน แล้วสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

4. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาประการหนึ่งก็คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีการแสดงออกทางกาย วาจาและใจ ตามแบบอย่างที่ดีงามยอมรับ กล่าวคือ มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เป็นเครื่องหมายของคนดี มีการประพฤติ ปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี การที่จะหล่อหลอมพฤติกรรมหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้นต้องใช้เวลา และอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จึงจะสามารถกล่อมเกลาผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยปรับหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้เรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มี

บรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จะค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนสะสมทีละน้อย จนในที่สุดก็จะแสดงออกในลักษณะของบุคลิกภาพ รูปแบบในการรับรู้ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของผู้เรียน

5. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบ วินัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียนทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไปจากกิจกรรมอื่น ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อมในสถานเริงรมย์ ผู้เรียนเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้อย่างเหมาะสม ก็จักจูงจูงรวมอยู่ในระเบียบวินัยมากขึ้น โดยเฉพาะถ้ามีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ของนักศึกษาอย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนมีระบบระเบียบ และง่ายสำหรับผู้สอนมากขึ้น

6. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลายแห่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์วิชาการมุมสื่อการเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางได้อย่างดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

7. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสิ่งรบกวน จะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ ยิ่งถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตภาพ มีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่นเป็นมิตร ก็จะทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพราะจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความสุข

8. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ประสิทธิภาพมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะดวกสบาย สงบ ปราศจากและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่หน้าชั้นเสมอไป ผู้สอนอาจนั่งอยู่ท่ามกลางผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาแนะแนวทางสภาพแวดล้อมเช่นนี้ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิด

กับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ส่วนผู้เรียนจะลดความกลัวและมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

9. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลียทางด้านสรีระของผู้เรียน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับร่างของผู้เรียน ช่วยให้การนั่งสบายสามารถนั่งได้นาน ๆ โดยไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนคลายความเมื่อยล้าของสายตา นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย

ทรรชนี วรหาคำ (2554: 13) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาจารย์ และนักศึกษา รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา เพราะนักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้น สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการศึกษาในอนาคตได้

จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาจารย์ และนักศึกษา รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักศึกษา เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา เพราะนักศึกษาได้รับการจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้น สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบความสำเร็จในการศึกษา

2.3 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น อาจารย์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ เพื่อจะได้เปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

2.3.1 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

อุดมศักดิ์ มุนิกานนท์ (2540: 24) ได้ให้หลักในการเลือกทำเลที่ตั้งสถานศึกษาว่าควรจะได้พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

ทั่วถึง

- 1) มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างที่ดินของสถานศึกษากับชุมชนในย่านนั้น
- 2) มีความสัมพันธ์กับจำนวนประชากร สามารถบริการทางด้านการศึกษาได้อย่าง
- 3) ระยะทางระหว่างบ้านกับสถานศึกษาไม่ห่างจนเกินไป
- 4) ต้องคำนึงบริเวณ (Zoning) ในด้านผังเมืองและสิ่งแวดล้อม
- 5) ต้องคำนึงถึงขนาดสถานศึกษาเมื่อถึงจุดอิ่มตัวสูงสุด
- 6) คำนึงสวนสาธารณะและบริเวณอื่นๆ
- 7) คงสภาพต้นไม้และสิ่งที่มีอยู่แล้วให้คงสภาพตามธรรมชาติ
- 8) ลักษณะดินอยู่ในสภาพดีควรปลูกต้นไม้
- 9) มีการบริการด้านสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอ

สิรินดา วรรณะวิภาค (2541: 42) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ ซึ่งมีลักษณะเด่นๆ อยู่ 8 ประการ คือ

- 1) ที่นั่งของนักเรียนหมาะสมที่จะอ่านอักษรบนกระดานได้
- 2) ห้องเรียนมีแสงสว่างและการระบายอากาศ
- 3) มีห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้นักเรียนใช้ค้นคว้า
- 4) ขนาดโต๊ะ เก้าอี้ หมาะสมกับตัวนักเรียน
- 5) ที่นั่งในห้องเรียนมีครบจำนวนนักเรียน
- 6) สภาพอากาศในห้องเรียนไม่ร้อนอบอ้าว
- 7) สภาพห้องเรียนส่วนใหญ่ไม่ร้อนอบอ้าว
- 8) มีบริการถ่ายเอกสารและการพิมพ์

เทศ แก้วกสิกรรม (2544: 336) ยังได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันการศึกษา ที่สนับสนุนแนวคิดความสมดุลของปัจจัย 4 ประการ ดังกล่าวข้างต้นในเรื่องการวางแผนจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ไว้ 4 ประการ ด้วยเช่นกัน ดังนี้

1. แสงสว่าง แสงสว่างเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมองเห็น การอ่านหนังสือ แสงสว่างควรผ่านเข้าทางด้านข้างไม่แรงจ้าเกินไป การจัดแสงสว่าง หรือควบคุมแสงสว่างจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการใช้ห้องเรียน ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นได้ชัด ความเมื่อยล้าและความเครียดของประสาทตาจะไม่เกิดขึ้น

2. สี สีมียุทธศิลป์และมีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์มากเพราะสีมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมนุษย์ สีจึงให้ความรู้สึกต่อมนุษย์ต่าง ๆ กัน อิทธิพลของสีทำให้คนเรามีความรู้สึกสดชื่นตื่นตัวสงบ

ยีนดี หดหู่ เศร้า แจ่มใส เบิกบาน ร่าเริงหรือเฉยเมย ดังนั้น ในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของ ผู้เรียนก็ต้องจัดสภาพแวดล้อมให้มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส น่าอยู่ น่าเรียน สีสันช่วยได้มาก โดยเฉพาะสีที่ใช้กับอาคารเรียน และห้องเรียนต่าง ๆ

3. เสียง เสียงนับว่ามีส่วนสำคัญ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็น สภาพแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของมนุษย์ เสียงเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นแต่อันตรายที่เกิดขึ้นนั้นมีมาก อาจทำให้หย่อนสมรรถภาพในการได้ยิน หรือทำให้หูหนวกได้

4. การถ่ายเทอากาศ อากาศเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตเรา เราได้ออกซิเจน จากอากาศ ร้อยละ 21 เพื่อมาใช้ฟอกเลือดในปอดให้เลือดดำกลายเป็นเลือดแดง แล้วส่งเลือดแดงไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย ดังนั้นอากาศที่ต้องการ คือ อากาศบริสุทธิ์ที่สดชื่น ไม่อบอ้าว ร้อยจัด จนเกินไป มีการถ่ายเทอากาศอยู่เสมอ

โดยทั่วไปแล้ว นอกจากการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่แล้ว การจัด บรรยากาศภายในสถาบันการศึกษาให้เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะบรรยากาศการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรยากาศที่ดีอาจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี มีความตั้งใจ มีเจตคติที่ดี ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ

อนันต์ เลาหวิกุล (2544: 21) ได้กล่าวถึง สถานที่ในสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่าอาคาร สถานที่สะอาด มีระเบียบถูกหลัก และสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยย่อมแสดงถึงความสามารถ ทางการบริหารสถาบันทางการศึกษาในการหาทรัพยากรในด้านการอำนวยความสะดวกให้แก่ การเรียนการสอน การค้นคว้าและสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยอื่นๆ ด้วยดังนั้น การที่ สถาบันอุดมศึกษามีห้องเรียน ห้องทำงานเพียงพอ ย่อมส่งเสริมสมรรถภาพการทำงานของคนใน สถาบันนั้น

พจน์ พจน์พัฒน์พล (2548: 40)กล่าวว่าสิ่งที่สถานศึกษาควรจัดให้มี หรือดูแลเอาใจ ใส่ เป็นอันดับแรก ๆ และเห็นด้วยตาเปล่า คือ

1. โรงอาหาร หรือสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร อันจะก่อให้เกิดความสำเร็จ แก่นักศึกษา คือ มีอาหารที่ดีรับประทาน เป็นการเสริมสุขภาพอนามัย และมีการฝึกสุขนิสัยในการกิน ตลอดจนการรักษาความสะอาดที่เกี่ยวกับการเงิน

2. สถานที่เล่นกีฬา หรือสถานที่พักผ่อนในยามว่างเรียน สามารถช่วยนักศึกษาให้ ได้พักผ่อน หรือเล่นระหว่างพักเรียนเป็นการคลายเครียด ได้ฝึกสุขนิสัยทางกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ ห่องสมุด อาจจะมีอยู่ในรูปมาตรฐาน หรือรูปใดๆ ก็ได้ตามความเหมาะสม ห่องสมุดจะเอื้ออำนวยให้แก่ นักศึกษา คือเสริมสร้างความรู้ สร้างสุขนิสัยรักการอ่าน และได้พักผ่อนคลายเครียด

3. ห้องเรียน จากคู่มือการใช้หลักสูตร ได้เสนอการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ได้แก่ การจัดที่นั่ง โต๊ะอาจารย์ การจัดมุมเสริมความรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ

ราตรี ภาวะวงศ์ (2549: 16-17) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอน โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพนอกห้องเรียน เช่น สนามกีฬา สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับเพื่อเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกในมหาวิทยาลัย ทั้งด้านความคิดและแรงงานในการ ตกแต่งและดูแลรักษา

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552: 26) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมเอาไว้ 4 ประการดังต่อไปนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการฝึกงาน พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล
2. การวางแผนบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เอื้อต่อการรับแสงสว่างและป้องกันเสียงรบกวนได้
3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเดินเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคา เชื่อมระหว่างอาคารต่าง ๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยหรือพันธุ์ไม้พุ่มดอก
4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสดชื่นและร่มเงาแก่นักศึกษาหรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการกำจัดขยะเปียก ขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดห้องเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อต่อประโยชน์ใช้สอยโดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดห้องของผู้สอน และผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ภายนอกและภายในห้องเรียน และสิ่งปลูกสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด เช่น อาคารเรียนอาคารประกอบ สวนหย่อม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำห้องส้วมที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา สถานที่

พักผ่อนควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความเหมาะสม ความปลอดภัย ตลอดจนการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม เพื่อให้เป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของสมาชิกในมหาวิทยาลัยตลอดไป

2.3.2 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้

นวลจิตต์ เชาวกิริติพงศ์ (2545: 9) กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความแตกต่างของผู้เรียน อาจารย์สามารถ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

อรุณชัย กัณทภา (2548: 28) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีความหมายรวมถึงบรรยากาศ และบรรยากาศโดยส่วนใหญ่ในระดับสถานศึกษาประถมศึกษาชั้นนั้น ถูกสร้างด้วยกระบวนการบริหารที่จะเป็นกุญแจสำคัญที่ไขไปสู่ความปรารถนาของสังคม การสร้าง การวางแผนการขับเคลื่อนบุคลากรให้ไปในทิศทางที่เป็นสังคมเรียนรู้ เป็นภาระที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ อาจารย์เป็นทั้งสภาพแวดล้อมและเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งผลโดยตรงให้นักศึกษาโดยใกล้ชิด การนำพาบรรยากาศที่ดี มีความอบอุ่น รอยยิ้มที่สดชื่น จริงใจ มีเมตตา สรรหาและสร้างสิ่งที่สร้างสรรคิให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ นับได้ว่าเป็นบุคคลที่สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้นักศึกษาได้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

การจัดสภาพแวดล้อมทางด้านการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดสภาพดังกล่าว ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคลให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน แล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ส่งเสริมการเรียนเป็นกลุ่มมาช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

พันธณี วิหคโต (2537 อ้างอิงจาก อรพรรณ รัตนวงศ์. 2551: 32) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์ดีเด่น พบว่า การสร้างปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับที่ดี คือ สร้างบรรยากาศ ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดห้องเรียนให้น่าอยู่ น่าเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุกสนาน มีการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดทันทีที่พบ โดยการแนะนำและอธิบายข้อผิดพลาด มีการกระตุ้นให้นักศึกษาได้ค้นหาเหตุผลให้เกิดความเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเป็นกันเองกับนักศึกษาใกล้ชิดเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด และมีความสนใจ นักศึกษาที่มีปัญหาเป็นรายกรณี และซ่อมแก้ไขเป็นรายบุคคลสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ทุกคนมีความสุข มีความมั่นใจ และตระหนักในคุณค่าของตนเอง การจัดบรรยากาศของการเรียนการสอน ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด ความคิดและ

สติปัญญาของเด็กจะพัฒนาได้ เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้เปลี่ยนแปลงปรับปรุงตัวเอง ให้เกิดความสมดุลกับสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา ซึ่ง สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552 : 27) ได้เสนอแนวทางการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม ที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษามีความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนคือ

1. การสร้างความเป็นกันเองระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แผนที่นั่งของนักศึกษา
2. การยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอารมณ์ดี
3. ใช้คำพูดที่แสดงความเมตตาและไม่ใช้วาจาเยาะเย้ยถากถางนักศึกษา หรือใช้อำนาจข่มขู่ให้นักศึกษากลัว อาจารย์ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในบทเรียน ให้คำชมมากกว่า ตี
4. ให้ความรักความอบอุ่นนักศึกษาทุกคนควรมีความรู้สึกว่า ตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่รักและยอมรับของอาจารย์และเพื่อน ๆ อาจารย์จะต้องเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดีโดยต้องพยายามรู้จักนักศึกษาเป็นรายบุคคล
5. ให้ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจโดยอาจารย์ต้องเอาใจใส่ และสอนนักศึกษาให้อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น ไม่ขัดแย้งซึ่งกันและกัน
6. ให้ความยุติธรรม การปฏิบัติต่อนักศึกษาทุกคนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ ต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้ได้ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
7. ให้ความไว้วางใจและยกย่องให้นักศึกษาทำงานหรือกิจกรรมตามที่มอบหมาย โดยอาจารย์เป็นที่ปรึกษาให้นักศึกษามีอิสระในการทำงานเข้าใจตนเอง รับผิดชอบตนเองและเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. มีความไวในการรับรู้อารมณ์ต่างๆ ของนักศึกษา เช่น ขณะที่อาจารย์กำลังสอน เมื่อสังเกตเห็นว่านักศึกษาไม่สนใจ อาจารย์ก็อาจจะเปลี่ยนกิจกรรมหรือเปลี่ยนเทคนิคการสอน เพื่อให้ทุกคนหันมาสนใจบทเรียนตามเดิม
9. มีการยอมรับนับถือ อาจารย์เห็นคุณค่าในตัวนักศึกษา ยอมรับว่านักศึกษาเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่า และสามารถเรียนได้ ให้โอกาสแสดงความรู้สึก โดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
10. ให้นักศึกษามีบทบาทในการสร้างความคิด ให้นักศึกษาที่เก่งช่วยสอนให้แก่นักศึกษาที่เรียนอ่อน
11. ไม่แสดงพฤติกรรมที่ซ้ำ อาจารย์ต้องพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนไม่ให้ซ้ำ ๆ กัน เป็นประจำ เพราะจะทำให้เกิดบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่าย

12. ให้แรงเสริมหรือรางวัล ควรมีการให้กำลังใจแก่นักศึกษาที่มีจุดเด่นด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและตามความเหมาะสม เช่น ชมเชยนักศึกษาที่แสดงพฤติกรรมเป็นกลุ่ม เพราะจะทำให้ผู้ได้รับการชมเชยมีความภูมิใจ นักศึกษาคนอื่น ๆ ก็จะได้เห็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น

ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554: 20) สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียน ไม่มีสภาพแห่งความกลัว หวาดผวา วิตกกังวล สิ่งซึ่งวัดลักษณะของสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ อาจารย์-อาจารย์ มีความกระตือรือร้นในการเร่งเร้าให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักหาเทคนิค หรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม นักศึกษามาช่วยเสริมเปลี่ยนแปลงวิธีสอนเพื่อลดความเบื่อหน่าย ซ้ำซาก จำเจ

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียน ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนนั้นมีองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อน และมีความสำคัญเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์การเรียน ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้นคือ บรรยากาศที่ยกย่อง หรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วมสมัย จัดช่องว่างระหว่างกันและกัน ให้ความเป็นอิสระ และใช้ความสามารถของผู้เรียนมาเป็นประโยชน์ในการฝึกอบรม ท่าทีและพฤติกรรมของผู้สอนจะต้องแสดงออกว่าผู้สอนมีความปรารถนาดียกย่อง และนับถือสนใจปัญหาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของผู้สอน

2.3.3 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

เสนาะ ตีเยาว์ (2544: 304 – 305) กล่าวว่า การสร้างขวัญให้แก่ผู้ร่วมงานโดยการให้มีส่วนร่วมในงานเป็นการส่งเสริมให้มีการร่วมมือจากกลุ่ม สามารถเรียนรู้พฤติกรรมและความรู้สึทางด้านจิตวิทยาของผู้ร่วมงานได้มาก ทำให้รู้เท่าที่แต่ละคนมีความสามารถมีความคิดเห็นอย่างไร เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถของแต่ละคนได้อย่างเต็มที่สรุปสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ จากการที่บุคลากรมีความร่วมมือ การจัดระบบการทำงาน บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ

ธงชัย สันติวงษ์ (2545: 322) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะของการมีส่วนร่วมตัดสินใจหรือร่วมให้ข้อเสนอแนะมักทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความรู้สึกรักภูมิใจได้เสมอ

เอกรินทร์ สีมหาสาร (2545: 121) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

พรพจน์ พจน์พัฒนพล (2548: 44) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ได้แก่ การดำเนินการใด ๆ ภายในสถานศึกษาให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินการงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากร บุคลากรในสถานศึกษาย่อมแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกันรักใคร่กลมเกลียวกัน สิ่งซึ่งวัดลักษณะสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ได้แก่ การจัดระบบการทำงานของอาจารย์ อาจารย์ สายงาน การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง ออบอ้อม มีความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการจัดสวัสดิการ และการจัดการด้านต่าง ๆ ด้วยลักษณะของการบริหารที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดลอมที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ควรให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม มีการนำเสนอข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน และปัญหามากำหนดเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและพัฒนางานของสถานศึกษา ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะของการมีส่วนร่วมตัดสินใจ หรือร่วมงานโดยการให้มีส่วนร่วมในงานเป็นการส่งเสริมให้มีการร่วมมือจากกลุ่มสามารถเรียนรู้พฤติกรรมและความรู้สึกทางด้านจิตวิทยาของผู้มีส่วนร่วมได้มาก ทำให้รู้เท่าที่แต่ละคนมีความสามารถ มีความคิดเห็นอย่างไร เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถของแต่ละคนอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550: 40) กล่าวว่า ถ้าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องระบบการดำเนินงานของหน่วยงานแล้ว ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องระบบและเรื่องการดำเนินงาน ผู้ปฏิบัติยอมอุทิศตนเพื่องาน และมีขวัญในการปฏิบัติงานดี การมอบหมายงาน และการสั่งการ ก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาอย่างแจ่มชัดเหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลังมอบหมายงาน และติดตามดูแลช่วยเหลือถามไถ่ดูแลความเห็นเหนื่อย ยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้หลายๆ รูปแบบ เป็นต้น การบริหารทางด้านการวางแผนอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นหลักทางการศึกษา เน้นหลักการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือสังคมในอนาคต นักวางแผน และนักบริหารที่มีอุดมการณ์ ต้องยึดหลักทางการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการทำงานจะต้องใช้ความรู้ความสามารถและพยายาม ค้นหาแหล่งสนับสนุนทั้งทางด้านการเงิน และวัสดุอุปกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ มาช่วยสร้างบรรยากาศทางการศึกษาที่ส่งผลทั้งโดยทางตรงและส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ในสังคมในอนาคต นัฐญาพร คุชฎี (2545: 19-20)

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551: 20) ได้ให้ความหมายของ การสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการ โดยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่ และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการบริหาร คือ การดำเนินการในมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดระบบทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีส่วนในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้มหาวิทยาลัยพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและต้องสำนึกตลอดเวลาว่า บรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นไปอย่างราบรื่น ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารทั้งสิ้น ดังนั้นสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารที่เหมาะสมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้และจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเรื่องสภาพแวดล้อมในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิจัยและนักการศึกษาหลายท่าน ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่

1.) **ด้านกายภาพ** หมายถึง องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายในของมหาวิทยาลัย จากการศึกษางานวิจัยในชั้นเรียนของ สุเทพ เหมเจริญ (2552: 30) ความสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีหลายประการได้แก่

1.1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะอาดสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่ง

ต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

1.2) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้านเช่น ทำให้ผู้เรียนเกิด ความประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยน เจตคติ ไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญใน กระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้สึที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจ อยากเรียน อยากรู้ซึ่งจะเป็น ตัวการนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด ดังนั้นถ้าผู้เรียนอยู่ใน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพแล้ว จะ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึดังกล่าวได้

1.3) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ ผู้เรียนประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ตามปกติแล้วการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน การปะทะสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เป็นการสร้างประสบการณ์ ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีก็ต้องจัด ให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีก่อนแล้ว สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

1.4) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาประการหนึ่งก็คือมุ่งให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีการ แสดงออกทางกายวาจาและใจตามแบบอย่างที่ดีสังคมยอมรับกล่าวคือมีคุณธรรม และจริยธรรมที่เป็นเครื่องหมายของคนดี มีการประพฤติปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี การที่จะ หล่อหลอมพฤติกรรม หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้น ต้อง ใช้เวลาและอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จึงจะสามารถกล่อมเกลาผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยปรับหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้เรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จะค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไป ในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน สะสมทีละน้อยจนในที่สุดก็จะแสดงออกในลักษณะของ บุคลิกภาพรูปแบบในการรับรู้ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของผู้เรียน

1.5) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมี ระเบียบ วินัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่ แตกต่างไปจากกิจกรรมอื่น ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อมในสถานเริงรมย์ ผู้เรียน เมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้อย่างเหมาะสม ก็จะรู้จักสำรวมอยู่ในระเบียบวินัย

มากขึ้น โดยเฉพาะถ้ามีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ อย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนมีระบบระเบียบ และง่ายสำหรับผู้สอนมากขึ้น

1.6) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลายแห่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์วิชาการ มุมสื่อการเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอน สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางได้ดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัว ผู้เรียนตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยให้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

1.7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะดวกสบาย สงบปราศจากสิ่งรบกวน จะ ช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ ยิ่งถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้าน จิตภาพมีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่นเป็นมิตร ก็จะทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

1.8) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่หน้าชั้นเสมอไป ผู้สอนอาจนั่งอยู่ท่ามกลางผู้เรียนเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางสภาพแวดล้อมเช่นนี้ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ส่วนผู้เรียนจะลดความกลัว และมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

1.9) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลีย ทางด้านสรีระของผู้เรียนเช่นการจัดโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับร่างกาย ของผู้เรียนช่วยให้การนั่งสบายสามารถนั่งได้นาน ๆ โดยไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนคลายความเมื่อยล้าของสายตา นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย

#

2.) **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา** จากการศึกษาของ สมชาย เทพแสง (2548: วารสารวิชาการ ฉบับที่ 8 ปีที่ 3) ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีส่งผลต่อการจัดคุณภาพโดยรวมของผู้บริหาร ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีช่วยสนับสนุนการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านความพร้อมของอาคารเรียน ความพร้อมของสื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์ความพร้อมของเทคโนโลยี และความพร้อมของข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศซึ่งเป็นความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวม ทำให้การบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงานขณะเดียวกันสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยียังสนับสนุนให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ควบคุม ออกแบบระบบบริหารและการจัดการ และพัฒนางานให้เกิดประสิทธิผลโดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีนี้มีความสำคัญและมีบทบาทส่งเสริมให้ผู้บริหารได้พัฒนาความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร

3.) **ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ** จากการศึกษาพันธกิจ และเป้าหมายของกองงานศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2557:ออนไลน์) มีหน้าที่ดูแลระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ มีผลต่อนักศึกษาคณะนิติศาสตร์โดยตรงที่ต้องศึกษาอยู่ตลอดช่วงการศึกษา มีรายละเอียดได้แก่

3.1) พันธกิจ

3.1.1) รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร นักศึกษา ผู้ใช้บริการในพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.1.2) ดูแลสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพและภูมิทัศน์ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

3.1.3) ดำเนินการในการออกแบบก่อสร้าง การควบคุมการก่อสร้าง การปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่ที่รับผิดชอบ

3.1.4) ดูแลระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.1.5) บริหารจัดการห้องเรียนส่วนกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.1.6) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของอาคารสถานที่ที่รับผิดชอบให้บริการด้านอาคารสถานที่เพื่อการจัดกิจกรรม

3.2) เป้าหมาย

3.2.1) ให้บริการด้านบริหารอาคารสถานที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอน การประชุมสัมมนากำหนดหน่วยงานภายในและภายนอก

3.2.2) ให้บริการดูแลบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบโทรศัพท์ ถนนสายต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.2.3) ดำเนินการออกแบบก่อสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.2.4) ให้บริการดูแลการรักษาความปลอดภัยและการจราจรภายในพื้นที่ส่วนกลางและประสานงานกับ หน่วยงานต่างๆภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.2.5) ให้บริการจัดเตรียมสถานที่งานพิธีต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

4.) **ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้** จากการศึกษาสารานุกรมเสรี วิกีพีเดีย (วิกิพีเดีย.2557: ออนไลน์) ห้องสมุด คือแหล่งสารนิเทศ บริการทรัพยากรสารนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร กฤตภาค วัสดุเทป และโทรทัศน์ CD-ROM DVD VCD โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ดำเนินงาน และบริหารงานต่างๆ ในห้องสมุด โดยจัดระบบเป็นหมวดหมู่ และระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีความสะดวกสืบค้นได้ง่ายและตรงกับความต้องการ ห้องสมุดในปัจจุบัน ทำหน้าที่เก็บรวบรวม จัดระบบ เพื่อให้บริการสื่อสารนิเทศต่างๆ ตลอดจนถึงเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร อีกทั้งยังมีเครื่องมือในการค้นหาและดำเนินการให้บริการสื่อต่างๆ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ห้องสมุด ยังมีคำเรียกต่างๆ อีกมากมาย อาทิ ศูนย์ข้อมูลหนังสือ , ศูนย์วัสดุหนังสือ , ศูนย์วัสดุการศึกษาหนังสือ , สถาบันวิทยบริการหนังสือ ศูนย์เอกสารหนังสือ และ ศูนย์สารนิเทศ หนังสือ เป็นต้น ความสำคัญของห้องสมุด

4.1) ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา

4.2) ห้องสมุดเป็นแหล่งที่นักศึกษาสามารถเลือกหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างหลากหลาย ตามความสนใจและความต้องการของตนเอง

4.3) ห้องสมุดช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และวิชาการต่าง ๆ เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา

4.4) ห้องสมุดช่วยให้นักศึกษาเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เกิดความรู้อันเป็นรากฐานในการค้นคว้าวิจัยสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ 5. ห้องสมุดช่วยปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นพลเมืองดี เป็นนักประชาธิปไตย มีจรรยาบรรณรู้จักปฏิบัติตนตามกฎหมายของสังคม มีความรับผิดชอบ รู้เท่าทันโลก

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กนกรัตน์ นาคนฤทัย (2540: 110) ได้ศึกษาความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครใน 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีมากและด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง

มาริสา ธรรมมะ (2545) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว ในทัศนคติ พบว่า 1) สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องเรียนไม่สะอาดแออัดมีการใช้ประโยชน์ห้องเรียนในการเรียนปานกลาง แต่ที่นั่งพักผ่อน สถานที่เล่นกีฬาและอุปกรณ์มีน้อย โรงอาหารและสถานที่รับประทานอาหารยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตการให้บริการของห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพแวดล้อมด้านห้องเรียน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า อาจารย์มีความเป็นกันเองมากอาจารย์มีความตั้งใจในการสอน มีการเตรียมการสอนและมีความรู้ในเนื้อหาวิชาดีแต่อาจารย์ยังเปิดโอกาสให้นิสิตที่มีความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 3) สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมและการพบปะสังสรรค์ ระหว่างนิสิตต่างคณะและชั้นปีมีน้อย นิสิตสนใจเข้าร่วมในองค์การ หรือสโมสรนิสิต ในระดับปานกลางและพบว่า มีความอบอุ่นในกลุ่มเพื่อนมาก

สุมิตรา ชิตามร (2546: 70) ศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านกิจกรรมนิสิต ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่จะมีกลุ่มนิสิตที่ศึกษาต่างคณะกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ต่างกัน

สุมิตรา ชิตามร (2546: 70) ศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม ใน 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการนิสิต และด้านกิจกรรมนิสิต ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่จะมีกลุ่มนิสิตที่ศึกษาต่างคณะกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ต่างกัน

จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549: 91-92) การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเตรียมทหารในด้านกายภาพ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม

นักศึกษา ด้านสัมพันธภาพกลุ่มเพื่อน และด้านการให้บริการตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเตรียมทหาร สรุปได้ดังนี้ 1. การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาในสถานศึกษาเตรียมทหาร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ เมื่อพิจารณาอาจารย์ทุกระดับชั้นยศ และจำแนกตามระดับชั้นยศ คือ กลุ่ม ร.ต. - ร.อ. และกลุ่ม พ.ต. ขึ้นไป พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเตรียมทหารตามความคิดเห็นของนักศึกษาเตรียมทหารทุกชั้นปี และเมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับชั้นปีของนักศึกษาเตรียมทหารคือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนนักศึกษาเตรียมทหารในแต่ละเหล่าทัพและหัวหน้านักศึกษาในแต่ละชั้นปี นักศึกษาเตรียมทหารมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเตรียมทหาร ด้านการให้บริการสรุปได้ ดังนี้ บริการห้องสมุด ควรปรับปรุง ปริมาณของหนังสือ ได้แก่ หนังสือประเภทตำราคู่มือในรายวิชาต่าง ๆ และควรจัดให้มีเครื่องถ่ายเอกสาร คอมพิวเตอร์ อย่างเพียงพอบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา ควรปรับปรุง เวลาในการให้บริการ ให้เพิ่มเวลาในการให้คำปรึกษาบริการทุนการศึกษา ควรปรับปรุง วิธีการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสม มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การได้รับทุนการศึกษาบริการด้านการรักษาพยาบาล ควรมีปริมาณของบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์เฉพาะทาง คุณภาพของยาและเวชภัณฑ์บางชนิด บริการด้านการประกอบเลี้ยง ควรเพิ่มความสะดวกของอาหาร-น้ำดื่ม ภาชนะต่าง ๆ รวมทั้งสุขอนามัยของสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่บริการด้านอาคารที่พัก ควรปรับปรุงความเรียบร้อยของอุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น พัดลม มุ้งลวด เครื่องสุขภัณฑ์ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ และได้รับการซ่อมแซม เมื่อได้รับการแจ้งซ่อมอย่างทันทั่วทั้งที่ บริการด้านการขนส่ง ควรปรับปรุงปริมาณรถในบางครั้งไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเตรียมทหาร เพิ่มความสะดวกบนรถ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ลันท (จุฑารัตน์ ทองทิพย์, 2549: 59; อ้างอิงจาก Lundt, 1989: 1740) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของแนวคิดต่อตนเอง ลักษณะทางบ้านและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในเมืองมอหนานา ตะวันตกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พบว่า ลักษณะทางบ้านและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีความสำคัญเท่าๆ กันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเมื่อใดที่การคาดการณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เมื่อนั้นสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีผลถึง 55% ในขณะที่ลักษณะทางบ้านมีผล 45% นอกเหนือจากอิทธิพลโดยตรงเหล่านี้แล้ว ยังมี อิทธิพลทางอ้อมซึ่งได้แก่ โครงสร้างทางครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การเลี้ยงดู การทุ่มเทให้ได้เกรดที่ดี เวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน การแบ่งชั้นเรียน การคาดหวังของอาจารย์ ความพอใจของอาจารย์ที่มีต่อสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก

ของสถานศึกษาและการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา การวิจัยยังได้พบว่า การวัดความศรัทธาตนเองที่จะเจอะเจอ และการใฝ่ศึกษา ยังเป็นตัวบ่งชี้ ในเรื่องของแนวคิดต่อตนเองได้ดีกว่าคำถามทั่วไปในเรื่องของความศรัทธาตนเองอีกด้วย

เบรน (Brain. 1968: 2066-A) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของขนาดชั้นเรียนว่าจะมีผลต่อความพึงพอใจ และความรู้ของนักศึกษาเพียงใด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนในห้องเรียนที่มีขนาดปกติกับขนาดใหญ่กว่าปกติ จะมีความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาพอๆ กัน และจะไม่พบความสัมพันธ์ที่แน่นอนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มที่ใช้ในห้องเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

เพอร์สัน (Person. 1993: 3071-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสำรวจหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพ ที่ได้รับการจัดการของวิทยาลัยในรัฐโรไลนาเหนือ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้บริหาร คณะอาจารย์ในวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ในวิทยาลัย โดยผู้ที่ตอบกลับจะถือว่าเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา พบว่า การบริหารอย่างมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ กับประสิทธิภาพที่ได้รับการจัดการ และจากแบบสอบถามความคิดเห็นในด้านต่างๆ พบว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับความพอใจที่ได้รับการจัดการ ซึ่งมี 27 ปัจจัย มีความพึงพอใจ 17 ปัจจัย และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมจำนวน 10 ปัจจัย เป็นปัจจัยที่ถูกจ้างต้องการให้เกิดในวิทยาลัย และยังพบว่าระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในปัจจุบันไม่มีผลต่อการยอมรับผลของการจัดการ และถึงแม้ว่าการบริหารในวิทยาลัยไม่สามารถที่จะให้ถูกจ้างในวิทยาลัยดำเนินการได้ทั้งหมด ผู้บริหารก็ควรให้การสนับสนุนให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ควรมีการนำความรู้และความชำนาญของคณาจารย์ และบุคลากรในวิทยาลัยมาผสมผสานให้ควบคู่กับการจัดการอย่างชาญฉลาดของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้เกิดแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสมในวิทยาลัย

วูรอน (จุฑารัตน์ ทองทิพย์. 2549: 60; อ้างอิงจาก Vroon. 1990: 240) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยด้านศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัยใน 5 รัฐ ของเขตตะวันตกของประเทศอเมริกา พบว่า สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีอิทธิพลต่อบุคคลและการปรับตัวตามธรรมชาติ วิทยาลัยขนาดเล็กจะเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ผลการวิจัยนี้เป็นข้อสรุปสำหรับนโยบายทางด้านการศึกษา ให้คำจำกัดความถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของวิทยาลัยขนาดเล็กและใช้เป็นข้อเสนอแนะ สำหรับนักปฏิบัติในการสร้างทฤษฎีใหม่และเป็นหัวข้อในการวิจัยในอนาคตต่อ

จากงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นปัจจัยพื้นฐาน อันสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษา มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในทุกๆ ด้าน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปีการศึกษา 2557 โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 1,990 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยอาศัยตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 333 คน และใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) การสุ่มแบบชั้น (Stratified Sampling) การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 84 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 83 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 83 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน ผลการสุ่มตัวอย่างดังปรากฏในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 1	499	84
ชั้นปีที่ 2	497	83
ชั้นปีที่ 3	497	83
ชั้นปีที่ 4	497	83
รวม	1,990	333

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้ประมวลแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 1 ฉบับ สำหรับนักศึกษาแต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) สำหรับนักศึกษา มีข้อคำถาม จำนวน 3 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (อ้างถึงใน วินัยพร ทองสุข 2546: 30) ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	มากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	มาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	ปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	น้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี เนื้อหา แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตของการวิจัย

2. กำหนดขอบเขตการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับการปฏิบัติของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา และความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไข และปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งพิจารณาความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์ด้านการบริหารและงานวิจัย พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

6. นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

7. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

7.1 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธานควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้เกณฑ์ค่า $IOC \geq 0.5$ ขึ้นไป โดยค่า IOC ของข้อคำถามที่นำไปใช้อยู่ระหว่าง 0.60-1

7.2 นำแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach. 1990: 202-204) ได้ค่าที่ 0.80

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ถึงผู้บริหารคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 333 ชุด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถามให้นักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้และขอรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 333 ฉบับ

2. การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่เก็บกลับมาได้ทั้งหมด จำนวน 333 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปลงรหัสเพื่อให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้และบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อนำไปวิเคราะห์ค่าสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่า คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด; และ บุญส่ง นิลแก้ว. 2535: 23-24)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติ	น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน โดยใช้สถิติที่ใช้ค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach. 1990: 202-204)

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามสถานภาพเพศ สถิติที่ใช้โดยทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent samples)
2. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามระดับชั้นปี สถิติที่ใช้โดยหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)
3. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย สถิติที่ใช้โดยหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนทั้งหมด
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับแบ่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution (One Way ANOVA)
p	แทน	ความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต แยกเป็นรายด้าน

1. ด้านกายภาพ
2. ด้านสิ่งแวดล้อมอำนวยความสะดวก5
3. ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ
4. ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ตาราง 2 สถานภาพนักศึกษา

สถานภาพนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	193	58.00
เพศหญิง	140	42.00
รวม	333	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นเพศชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 58 เป็นเพศหญิง จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00

ตาราง 3 ระดับชั้นปีที่ศึกษา

ระดับชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	84	25.20
ชั้นปีที่ 2	83	24.90
ชั้นปีที่ 3	83	24.90
ชั้นปีที่ 4	83	24.90
รวม	333	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90

ตาราง 4 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย

ผลการเรียนเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
1.50-2.00	60	18.00
2.01-3.00	169	50.80
3.01-4.00	104	31.20
รวม	333	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผลการเรียนรู้เฉลี่ย 1.50-2.00 จำนวน 60 คิดเป็นร้อยละ 18.00 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย 2.01-3.00 จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย 3.01-4.00 จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านกายภาพ	4.71	0.45	มากที่สุด
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา	4.57	0.63	มากที่สุด
ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของ			
อาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ	4.66	0.60	มากที่สุด
ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	4.74	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D= 0.13) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.74$, S.D = 0.50)
ด้านกายภาพ ($\bar{X} = 4.71$, S.D= 0.45) ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคาร
ตลอดจนบริเวณโดยรอบ ($\bar{X} = 4.66$, S.D= 0.60)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านบริการห้องสมุดและแหล่ง การเรียนรู้โดยรวมและรายข้อ

ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ความสะดวกในการใช้บริการสืบค้นหนังสือ วารสาร และ สื่อทัศนวัสดุ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4.65	0.29	มากที่สุด
2. ความหลากหลาย พอเพียงและความทันสมัยสอดคล้องกับ ความต้องการของหนังสือ ตำรา วารสาร สื่อทัศน วัสดุ	4.67	0.56	มากที่สุด
3. มีระบบฐานข้อมูลและวารสารอิเล็กทรอนิกส์และจำนวน คอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์และเพียงพอ	4.62	0.53	มากที่สุด
4. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการใช้บริการ	4.60	0.64	มากที่สุด
5. ได้รับการฝึกอบรมการใช้งานเกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและ แหล่งเรียนรู้	4.64	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.74	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้โดยรวม และรายข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ความ หลากหลาย พอเพียงและความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของหนังสือ ตำรา วารสาร สื่อ ทัศนวัสดุ ($\bar{X} = 4.67$, S.D = 0.56) ความสะดวกในการใช้บริการสืบค้นหนังสือ วารสาร และ สื่อทัศนวัสดุ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.65$, S.D = 0.29) และได้รับการฝึกอบรมการใช้งาน เกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและ แหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.55)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

ด้านกายภาพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ความเพียงพอของห้องเรียน	4.90	0.13	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของห้องเรียน	4.93	0.24	มากที่สุด
3. ความเพียงพอของอุปกรณ์การศึกษาในห้องเรียนเหมาะสม	4.95	0.21	มากที่สุด
4. ความเพียงพอและเหมาะสมของห้องปฏิบัติการ	4.94	0.22	มากที่สุด
5. ความเพียงพอและเหมาะสมของจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	4.86	0.34	มากที่สุด
6. ประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายไร้สาย	4.80	0.41	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ความเพียงพอของอุปกรณ์การศึกษาในห้องเรียนเหมาะสม ($\bar{X} = 4.95$, S.D=0.21) ความเพียงพอและเหมาะสมของห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.94$, S.D= 0.22) และความเหมาะสมของห้องเรียน ($\bar{X} = 4.93$, S.D= 0.24)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านสาธารณูปโภคและการ รักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ โดยรวมและรายข้อ

ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจน บริเวณโดยรอบ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบสาธารณูปโภคโดยรวม	4.68	0.22	มาก
2. ความเพียงพอและเหมาะสมของเครื่องปรับอากาศ	4.59	0.64	มากที่สุด
3. ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบไฟฟ้า	4.64	0.55	มากที่สุด
4. ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบประปา	4.74	0.49	มากที่สุด
5. ความเพียงพอและเหมาะสมของลิฟท์	4.78	0.44	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการกำจัดของเสียและการกำจัดขยะ	4.68	0.56	มากที่สุด
7. ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยใน อาคาร	4.67	0.63	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัย ของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D= 0.60) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหา น้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ความเพียงพอและเหมาะสมของลิฟท์ ($\bar{X} = 4.78$, S.D= 0.44) ความเพียงพอและ เหมาะสมของระบบประปา ($\bar{X} = 4.74$, S.D= 0.49) และความเหมาะสมของการกำจัดของเสียและ การกำจัดขยะ($\bar{X} = 4.68$, S.D=0.56)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบเครือข่าย Computer ในงาน ทะเบียนนักศึกษา	4.65	0.19	มากที่สุด
2. ความสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงระบบ	4.79	0.41	มากที่สุด
3. ความเพียงพอและเหมาะสมของการบริการอนามัยและการ รักษาพยาบาล	4.68	0.50	มากที่สุด
4. ความสะดวกในการใช้บริการอนามัยและการรักษาพยาบาล	4.55	0.50	มากที่สุด
5. ความเพียงพอและเหมาะสมของการบริการอาหาร	4.58	0.64	มากที่สุด
6. ความเพียงพอและเหมาะสมของการให้บริการสนามกีฬา	4.72	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.57	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D= 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ความสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงระบบ ($\bar{X} = 4.79$, S.D= 0.41) ความเพียงพอและเหมาะสมของการให้บริการสนามกีฬา ($\bar{X} = 4.72$, S.D= 0.48) และความเพียงพอและเหมาะสมของการบริการอนามัยและการรักษาพยาบาล ($\bar{X} = 4.68$, S.D=0.50)

ตาราง 10 การเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S	t	p-value
ชาย	193	4.73	.109	2.41*	0.17
หญิง	140	4.69	.157		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามชั้นปี โดยรวมและรายด้าน

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามชั้นปี						
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.137	0.46		
	ภายในกลุ่ม	329	6.062	0.18	2.471	0.062
	รวม	332	6.198			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.258	0.086		
	ภายในกลุ่ม	329	12.084	0.037	2.341	0.073
	รวม	332	12.342			
ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.166	0.055		
	ภายในกลุ่ม	329	16.426	0.050	1.109	0.345
	รวม	332	16.592			
ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.128	0.043		
	ภายในกลุ่ม	329	28.794	0.088	0.486	0.693
	รวม	332	28.921			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.116	0.039		
	ภายในกลุ่ม	329	5.744	0.17	2.216	0.086
	รวม	332	5.860			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย โดยรวมและรายด้าน

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านผลการเรียนเฉลี่ย		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	t	p
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม		2	0.233	0.117			
	ภายในกลุ่ม		330	5.965	0.18	6.455	.896	0.002*
	รวม		332	6.198				
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม		2	0.073	0.037			
	ภายในกลุ่ม		330	12.269	0.037	.986	2.346	0.074
	รวม		332	12.342				
ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ	ระหว่างกลุ่ม		2	.151	0.076			
	ภายในกลุ่ม		330	16.441	0.050	1.520	1.704	0.220
	รวม		332	16.592				
ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม		2	0.111	0.055			
	ภายในกลุ่ม		330	28.810	0.087	0.633	1.092	0.531
	รวม		332	28.921				
รวม	ระหว่างกลุ่ม		2	0.103	0.051			
	ภายในกลุ่ม		330	5.757	0.17	2.216	2.406	0.054
	รวม		332	5.860				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านกายภาพ โดยรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา และด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านสารานุกรมโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ และด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อพบว่า นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ต่างกันและมีผลการเรียนเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผลการเรียนเฉลี่ย ด้านกายภาพ

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	ผลการเรียนเฉลี่ย ด้านกายภาพ			
	ผลการเรียนเฉลี่ย 1.50-2.00	ผลการเรียนเฉลี่ย 2.01-3.00	ผลการเรียนเฉลี่ย 3.01-4.00	
ผลการเรียนเฉลี่ย ด้านกายภาพ				
$\bar{X}$	(4.813)	(4.885)	(4.861)	
ผลการเรียนเฉลี่ย 1.50-2.00	(4.813)	-	0.072	0.048*
ผลการเรียนเฉลี่ย 2.01-3.00	(4.885)	-	0.024*	
ผลการเรียนเฉลี่ย 3.01-4.00	(4.86)		-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

ในการวิจัยผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผู้วิจัยได้สรุปวิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยมีสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตามระดับความคิดเห็นของนักศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาดแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ จำแนกตามเพศ ชั้นปี ผลการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ใน 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาดแก่นักศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ด้านการบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ จำแนกตามเพศ ชั้นปี ผลการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลปีการศึกษา 2557 ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 1,990 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา 4 ชั้นปี จำนวน 1,990 คน จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปีการศึกษา 2557
2. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยอาศัยตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 333 คน และใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) การสุ่มแบบชั้น (Stratified Sampling) การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 84 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 83 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 83 คน และ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน

สรุปผล

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด คือ ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านกายภาพ และด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และผลการเรียน พบดังนี้
 - 2.1 นักศึกษาที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ไม่แตกต่างกัน แต่พิจารณารายด้าน ในด้านกายภาพ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีเจตคติที่แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ที่มีผลการเรียนระดับ 3.01-4.00 มีความต้องการด้านกายภาพมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียน 1.50-2.00 และ 2.01-3.00

อภิปรายผล

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปทำการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมไม่ได้จัดสภาพแวดล้อมแบบแบ่งเพศชาย-หญิง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นการใช้ร่วมกันทั้งหมดจึงไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยรวมไม่ได้จัดสภาพแวดล้อมแบบแบ่งชั้นปีที่ศึกษา สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นการใช้ร่วมกันทั้งหมดจึงไม่แตกต่างกัน และ นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านกายภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีเจตคติที่ต่างต่างกัน โดยผู้ที่มีผลการเรียนระดับ 3.01-4.00 มีความต้องการด้านกายภาพมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียน 1.50-2.00 และ 2.01-3.00

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกแก่นักศึกษา และด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคาร ตลอดจนบริเวณโดยรอบ และด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้คะแนนน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

1.2 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พิจารณารายด้าน ในด้านกายภาพ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีเจตคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ที่มีผลการเรียนระดับ 3.01-4.00 มีความต้องการด้านกายภาพมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียน 1.50-2.00 และ 2.01-3.00 ดังนั้นควรส่งเสริมและปรับเจตคติของนักศึกษาที่มีผลการเรียนที่แตกต่างกันให้รู้และเข้าใจการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เห็นว่าไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกควรศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยอื่น ๆ ของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หรือศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศในการนำมาพัฒนา ปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาด้านคุณภาพการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนก บุตรวงศ์. (2548). การศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอหนองสองห้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3.
รายงานการศึกษาอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. (2535). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). คู่มือผู้บริหารสถานศึกษาชุดพัฒนาการบริหารสถานศึกษาการสร้าง
บรรยากาศการเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. ถ่ายเอกสาร.
- กัญญา สุวรรณแสง. (2536). บุคลิกภาพและการปรับตัว (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : รวมสาสน์.
- คำตัน วิชัยคำจร (2548). ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในสถาน
ศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. สารนิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จุฑารัตน์ ทองทิพย์. (2549). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาใน
สถานศึกษาเตรียมทหาร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิม พรหมคุณาภรณ์. (2539). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักศึกษาในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาเขตการศึกษา 12 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมพล พันธุ์บัว. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการติดต่อสื่อสาร
กับบทบาทของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2544, เมษายน). บรรยายภาคในชั้นเรียนและการจูงใจนักศึกษา.
วารสารวิชาการ, หน้า 45.

- ดุสิต คงตระกูล. (2536). รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักศึกษาอาจารย์ภาคเหนือ ในทัศนะของผู้เรียน อาจารย์ และนักศึกษา. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดำริ บุญชู. (2546). การจัดกระบวนการเรียนรู้. วารสารวิชาการ, 9(1): 16-20.
- ธนู มณีทิพย์. (2542). การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของอาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม.สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- นัฐยาพร ดุษฎี. (2545). การศึกษาสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ใจดาบ. (2530). ความสัมพันธ์เชิงคาโนนิคระหว่างองค์ประกอบด้านลักษณะของนักศึกษา สภาพแวดล้อมทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในสถานศึกษารัฐบาลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ จิตต์ภักดี. (2528). ขวัญเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติงาน. สารพัฒนาลักษณ์, 91(2), 56-58. ถ่ายเอกสาร.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์. (2545). การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ, 10(3): 9. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์. (2544, ธันวาคม). แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาสร้างเพื่อเด็ก มิได้สร้างเพื่อใคร. วารสารวิชาการ, 4(12): 26-37. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์. (2544). แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาสร้างเพื่อเด็ก มิได้สร้างเพื่อใคร. วารสารวิชาการ, 29-33. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า กับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารวัดผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 3(1), 22-25. ถ่ายเอกสาร.
- บุญทรง สังข์ทอง. (2537). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกสถานศึกษาประถมศึกษาที่นักศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงและต่ำ เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ปฏิกคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในสถานศึกษา*
เทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเวศ วะสี. (2542, มกราคม). *วิสัยทัศน์กระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
วารสารวิชาการ, 9. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา สุนทรมาน. (2545). *พัฒนาคนด้วยการศึกษา*. วารสารวิชาการ, 3(1) : 8.
- ผ่องศรี นิภาเกษม. (2540). *การประเมินการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาตามหลักสูตร*
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (การจัดการ
- มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พรพจน์ พจน์พัฒนพล. (2548). *การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาวัดเทพนิมิต สังกัด*
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
- การศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- มารีสา ธรรมมะ. (2545). *ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขต*
สารสนเทศสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี ละครวงศ์. (2549). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักศึกษาสถานศึกษาอรัญประเทศ*
จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สถานศึกษาวัดจันทร์ประดิษฐาราม. (2553). *ข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาวัดจันทร์ประดิษฐาราม*.
ปีการศึกษา 2553. ถ่ายเอกสาร.
- สถานศึกษาวัดจันทร์ประดิษฐาราม. (2553). *คู่มือการสภาพแวดล้อมสถานศึกษาวัดจันทร์*
ประดิษฐาราม. ปีการศึกษา 2553. ถ่ายเอกสาร.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก*
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
- การศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาลัทธิและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สุริยวิทยาสาน. ถ่ายเอกสาร.

- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาแบบจุฬาราชวิทยาลัย 2 ตามการรับรู้ของอาจารย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมาน ปรีชา. (2548). การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สถานศึกษาเมยวดีพิทยาคม อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพล อนามัย. (2549). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณชัย กัณทภา. (2548). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- อรรถพรณ รัตนวงศ์. (2551). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. ถ่ายเอกสาร.
- Brain, M.C. (1968, October). An investigation of the influence of class size upon Academic attainment and satisfaction. *Dissertation Abstracts International*, 32(3), 2066-A
- Cronbach. L.J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed). New York : Harper Collins Publishers.
- Currid, M. (1982, July). A study of planning at the school county level in the state of West Virginia. *Dissertation Abstracts International*. (43), 28-A.

Krejcie, R.V.& Morgan, D.M. (1970). Determining sample size for research activities.

Journal of Education and Psychology Measurement, 30(3), 607-610.

Likert, J.V. (1967). *Research in education*. Boston : Allyn and Bacon.

Person, J.L. (1993). An examination of the relationship between participate management

And perceived institutional effectiveness in North Carolina community colleges.

Disseration Abstracts International. 53(9), 3071-A.

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2557) ข้อมูลการบริหารงานคณะนิติศาสตร์.

สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2558, จาก <http://www.law.tu.ac.th>

L3nr (อ่านว่า Learner) คือ "เกมส์กลับหัว เพื่อห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)". (2557)

สภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2558, จาก

<https://www.l3nr.org/posts/314253>

myfirstbrain.com. (2557) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยด้าน

สิ่งอำนวยความสะดวก. สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2558, จาก

http://www.myfirstbrain.com/teacher_view.aspx?id=46668

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ นำมาใช้ในการวิจัยเท่านั้น และขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่าน ได้กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามตามความเป็นจริง
3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตซึ่งประเด็นข้อคำถามแยกเป็น 4 องค์ประกอบประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาด้านระบบสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบด้านการบริการ ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกฤษณะ ประชุมชน

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อทำการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

.....

...

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพจริงของนักศึกษา

1. สถานภาพนักศึกษา

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. ระดับชั้นปีที่ศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

3. ผลการเรียนเฉลี่ย

☐ 1.50-2.00

☐ 2.01-3.00

☐ 3.01-4.00

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาศาสนาแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อและพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับความเหมาะสมใด
แล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

ลำดับ	ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	1.ด้านกายภาพ					
1	ความเพียงพอของห้องเรียน					
2	ความเหมาะสมของห้องเรียน					
3	ความเพียงพอของอุปกรณ์การศึกษาในห้องเรียนเหมาะสม					
4	ความเพียงพอและเหมาะสมของห้องปฏิบัติการ					
5	ความเพียงพอและเหมาะสมของจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต					
6	ประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายไร้สาย					
	2.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา					
1	ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบเครือข่าย Computer ในงานทะเบียนนักศึกษา					
2	ความสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงระบบ					
3	ความเพียงพอและเหมาะสมของการบริการอนามัยและการ รักษาพยาบาล					
4	ความสะดวกในการใช้บริการอนามัยและการรักษาพยาบาล					
5	ความเพียงพอและเหมาะสมของการบริการอาหาร					
6	ความเพียงพอและเหมาะสมของการให้บริการสนามกีฬา					
	3.ด้านสาธารณูปโภคและการรักษาความปลอดภัยของ อาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ					
1	ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบสาธารณูปโภคโดยรวม					
2	ความเพียงพอและเหมาะสมของเครื่องปรับอากาศ					
3	ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบไฟฟ้า					
4	ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบประปา					
5	ความเพียงพอและเหมาะสมของลิฟท์					
6	ความเหมาะสมของการกำจัดของเสียและการกำจัดขยะ					
7	ความเพียงพอและเหมาะสมของระบบอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย ในอาคาร					

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อและพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับความเหมาะสมใด แล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

ลำดับ	ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	4.ด้านบริการห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้					
1	ความสะดวกในการใช้บริการสืบค้นหนังสือ วารสาร และ โสตทัศนวัสดุผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
2	ความหลากหลาย พอเพียงและความทันสมัยสอดคล้องกับ ความต้องการของหนังสือ ตำรา วารสาร โสตวัสดุ					
3	มีระบบฐานข้อมูลและวารสารอิเล็กทรอนิกส์และจำนวน คอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์และเพียงพอ					
4	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการใช้บริการ					
5	ได้รับการฝึกอบรมการใช้งานเกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและ แหล่งเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. ศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกป้อง ศรีสนิท อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. อาจารย์ ดร.สมบุญ บุรศิริรักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์ ดร.จันทร์ศรี ภูติอริยวัฒน์ อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายกฤษณะ ประทุมชน
วัน เดือน ปี เกิด	21 ธันวาคม 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	123/1 หมู่ 2 ต.ลำโรงเหนือ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงาน	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2539	ครุศาสตรบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2558	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร